

Inventarisatie van de Geleedpotigenfauna in natuurgebied Gijzenrooi, gelegen tussen Eindhoven en Geldrop

Door de insectenwerkgroep van
de KNNV afdeling Eindhoven, 2022-2024

Inhoud

Inleiding - Ad Brouwers	3
Werkwijze - Piet Tutelaers	3
De resultaten, samengevat - Piet Tutelaers	4
Resultaten per soortgroep:	
Araneae (Spinnen) - Piet Tutelaers	6
Lepidoptera (Vlinders) - Nachtvinders (macro's en micro's) - Bernard Fransen	11
Lepidoptera (Vlinders) - Dagvlinders - Bernard Fransen	20
Coleoptera (Kevers) - John Cox	22
Diptera (Vliegen en Muggen) - Annemiek van Dijk	30
Hymenoptera (Vliesvleugeligen) - Ad Brouwers en Annemiek van Dijk	34
Hemiptera (Snavelinsecten) - John Cox	38
Odonata (Libellen) - John Cox	42
Overige Arthropoda (Geleedpotigen) - Piet Tutelaers	43
Literatuur	50

De KNNV-leden die aan de inventarisatie deelnamen

Ad Brouwers
Bas Buenen
John Cox
Annemiek van Dijk
Bernard Fransen
Wim van de Meugheuvel
Henk van Oudenhoven
Marco Spooren
Piet Tutelaers
Gerard Vos

Fotografen

AB Ad Brouwers
RB Rob Brinkhof
JC John Cox
AD Annemiek van Dijk
FD Ferry Duyvelaar
BF Bernard Fransen
GG Gerben van Geest
MM Marcel Mutsaers
GV Gerard Vos

Foto voorpagina: Ad Brouwers

Foto's zonder vermelding fotograaf: Gerard Vos

Indeling van de tabellen

Piet Tutelaers

Opmaak van het rapport

Gerard Vos

Kleur in de tabellen van dit verslag

In de tabellen hebben opeenvolgende klassen of families een afwisselende kleur: geel of blauw.

Hier is voor gekozen om duidelijk te laten zien welke soorten tot een gegeven klasse of familie behoren.

Inleiding

Ad Brouwers

Gijzenrooi, een 115 ha groot natuureservaat, is een zeer afwisselend landschap en vormt een waardevolle groene corridor, ingeklemd tussen Eindhoven en Geldrop. Het gebied kent bestuurlijk een rijke historie. Vanaf de vroege Middeleeuwen behoorde het tot 1810 tot de Heerlijkheid Heeze, Leende en Zesgehuchten. In 1921 ging 'Zes Gehuchten' naar Geldrop. In 1972 gaan Riel en Putten naar de gemeente Eindhoven. Hout, Hulst, Hoog Geldrop en Genoenhuis maken deel uit van Geldrop.

De naam Genoenhuis werd in de middeleeuwen, (13^e en 14^e eeuw) geschreven als 'Geennieuwenhuijs', dat betekent 'dat nieuwe huis'. Dat wil zeggen dat de rooi van Gijsbrecht al in de 12^e eeuw bekend was. De ontginning van bos leidde tot de naam Gijzenrooi.

Om het natte broekbos Gijzenrooise Zeggen liggen hogere akkercomplexen op zandruggen in de vorm van een hoefijzer, die eeuwenlang als akker in gebruik zijn. De relatief grote hoogteverschillen op geringe afstand, dragen bij tot het intieme karakter van dit kleinschalige landschap. Door het acht eeuwen lange heide-akkersysteem van halen en brengen werden de hoogteverschillen met gemiddeld 1,5 meter nog sterker geaccentueerd.

Oude bewoning zoals de gehuchten Riel en Genoenhuis, evenals houtwallen, bosjes en zandpaden tussen bolle akkers en weilanden, maken het gebied zeer aantrekkelijk. Daarbij spelen de genoemde, relatief grote hoogteverschillen samen met de waterhuishouding een grote rol. Uiteraard bepaalt deze combinatie het grondgebruik en ontginningen uit het verleden. Van vloeiveiden in het westen tot beekweiden en hooilanden in het oosten (Hoog Geldrop). Dat waren laagten waar kwelwater invloed had op de vegetatie, helaas is die nu sterk afgenomen.

Grofweg in het midden, omzoomd door weilanden, ligt het moeras "Gijzenrooise zeggen", met dichtgegroeide klotputten.

Werkwijze

Piet Tutelaers

In navolging van de KNNV-afdeling Tilburg, die al jaren onderzoek doet in de Kaaistoep, heeft de Eindhovense afdeling het gebied Gijzenrooi van Brabants Landschap geadopteerd. Het ligt op de grens van Eindhoven en Geldrop en is voor onze leden goed bereikbaar.

De bolle akkers op de hogere zandruggen omarmen als het ware de lager gelegen weilanden en het moeras. Brabants Landschap heeft het beheer van dit waardevolle akkerreservaat onder haar hoede. Dit alles resulteert in een gradiëntenrijk landschap, van voedselrijk tot voedselarm. De akkers zijn een waar sieraad die lang vervlogen tijden doen herleven en waar de Patrijs zich nog thuis voelt.

Het beheer van de akkers is geënt op dat van de biologische landbouw. En dat is te zien aan Klaproos, Gele ganzenbloem en het prachtige blauw van de Korenbloem. Daartussen de elegante wit bloeiende Kamille, echte en reukloze, met botergele buisbloempjes. Het is de waardplant van de Kamillevlinder, een grijsachtige nachtvlinder. De rupsen van de Kamillevlinder daarentegen zijn prachtig. Ze zijn in de eerste drie stadia geelgroen en verkleuren na het vierde stadium in allerlei tinten.

Rups van de Kamillevlinder – Foto: AB

Ook Grasmus en Geelgors laten zich hier volop horen, al mis ik wel de Veldleeuwerik (wat misschien aan mijn afnemend gehoor kan liggen). Het kaardenbollenveld werd regelmatig bezocht door Putters. Bodemdieren, insecten en spinnen hadden echter onze meeste aandacht. Vooral het strooiselonderzoek leverde veel verrassende soorten op.

Eind 2022 zijn we gestart met strooiselonderzoek en hebben hierbij dankbaar gebruik gemaakt van een buscamper van een van de leden van de werkgroep. Hierin konden we met zijn vieren gezeefd bladstrooisel uitpluizen en laten fotograferen door Gerard, onze bekwame fotograaf.

In 2024 was het voorjaar extreem nat en konden grote delen van Gijzenrooi alleen met laarzen aan bezocht worden.

Omdat onze kennis van de Geleedpotigen beperkt is, hebben we dankbaar gebruik gemaakt van *Obs-Identify* om de soorten op naam te brengen. De spinnen, duizendpoten en miljoenpoten zijn microscopisch op naam gebracht.

Alle waarnemingen zijn opgeslagen in “Klasse”, een computerprogramma dat de Nederlandse Entomologische Vereniging (NEV) tegen kostprijs beschikbaar stelt.

Enkele leden van onze werkgroep geven er de voorkeur aan om hun gefotografeerde soorten in te voeren op *waarneming.nl*. Dit heeft het voordeel dat de determinatie dan goedgekeurd of gecorrigeerd kan worden door specialisten van de verschillende taxa. Van de waarnemingen die we niet op *waarneming.nl* plaatsten hebben we alleen die soorten opgenomen in ons verslag waarbij de determinatiezekerheid van één van de foto's volgens ObsIdentify minstens 90% is.

Op *waarneming* worden sommige sterk op elkaar lijkende soorten samengevoegd tot een soortengroep. Dergelijke waarnemingen zijn in dit verslag weggelaten evenals de soorten waarvan alleen de genusnaam bekend is. Mocht u hierover informatie willen dan verwijzen we naar de website van *waarneming.nl*.

Van 25 april tot en met 10 mei 2023 hebben we één barrièreval geplaatst bij de rand van het kaardenbollenveld die grenst aan het weiland. Zo'n potval levert soorten op die 's nachts actief zijn en dus overdag minder makkelijk te vangen. We hebben zo een minder algemene spin kunnen vangen, de Heidekrabspin. Deze soort was lange tijd alleen bekend voor Zuid-Limburg. Door de toenemende populariteit van *waarneming.nl* zijn recent ook andere locaties ontdekt in Noord-Brabant, zoals de Loonse en Drunense duinen en De Sijsten bij Tilburg.

Het kaardenbollenveld werd in 2023 een geliefd gebied om Geleedpotigen te vangen en te fotograferen. Ook de gebieden die bereikbaar zijn vanaf de picknicktafel aan de weg “Gijzenrooi” niet ver van de Tolkienwijk was regelmatig ons doelwit.

In het voorjaar van 2024 konden we door een heupoperatie de buscamper niet gebruiken maar mochten we gelukkig gebruik maken van de schuur van Guus Hulshof zodat we daar het strooiselonderzoek konden voortzetten.

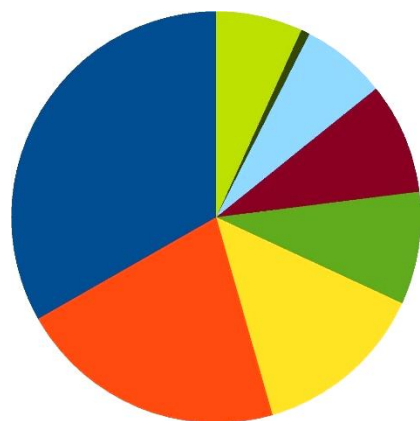
We hebben elf (!) keer met verlichte lakens nachtvlinders gevangen en hebben daarbij ook hulp gekregen van natuurliefhebbers die geen lid zijn van onze werkgroep, zoals Rob Brinkhof. Hij houdt samen met anderen een website bij over “Mooi Gijzenrooi” (*mooigijzenrooi.nl*) met als doel om het landschap te herstellen en te behouden.

De resultaten, samengevat

Piet Tutelaers

Onderstaande tabel geeft het aantal soorten dat we hebben kunnen vinden gedurende de twee jaren dat we inventariseerden.

Van de 902 soorten zijn de Vlinders met 296 soorten het talrijkst, dankzij de 11 keren dat we hebben genachtvlinderd.

Soortgroepen

Soortgroepen	Soorten
Lepidoptera (Vlinders)	296
Coleoptera (Kevers)	191
Araneae (Spinnen)	122
Hemiptera (Snavelinsecten, w.o. Wantsen)	80
Diptera (Vliegen en Muggen)	79
Hymenoptera (Vliesvleugeligen)	60
Odonata (Libellen en Juffers)	7
Overige Arthropoda (Overige Geleedpotigen)	67
Totaal	902

Tabel 1 - De waargenomen Ordes van Arthropoda (Geleedpotigen)

	Orde	Soorten
Klasse Arachnida (Spinachtigen)	Araneae (Echte spinnen)	122
	Ixodida (Teken)	1
	Opiliones (Hooiwagens)	6
	Pseudoscorpiones (Pseudoschorpioenen)	2
	Trombidiformes (Mijten)	4
Klasse Chilopoda (Miljoenpoten)	Chordeumatida (Dikwangmiljoenpoten)	1
	Julida (Slangenmiljoenpoten)	6
	Polydesmida (Platrugmiljoenpoten)	2
Klasse Diplopoda (Duizendpoten)	Geophilomorpha (Grondduizendpoten)	1
	Lithobiomorpha (Steenlopers)	4
	Scolopendromorpha (Bladkruipers)	1
Klasse Entognatha	Collembola – Springstaarten	4
Klasse Insecta	Blattodea (Kakkerlakken en Termieten)	1
	Coleoptera (Kevers)	191
	Dermaptera (Oorwormen)	1
	Diptera (Tweevleugeligen)	79
	Hemiptera (Snavelinsecten)	80
	Hymenoptera (Vliesvleugeligen)	60
	Lepidoptera (Vlinders)	296
	Mecoptera (Schorpioenvliegen)	2
	Neuroptera (Gaasvliegen)	1
	Odonata (Libellen en Juffers)	7
	Orthoptera (Rechtvleugeligen)	11
	Psocodea (Stofluizen en Echte luizen)	4
	Trichoptera (Schietmotten)	10
Klasse Malacostraca - Echte kreeftachtigen	Isopoda – Pissebedden	5
Totaal aantal soorten		902

Araneae (Spinnen)

Piet Tutelaers

In de twee jaar van het onderzoek hebben Bas Buenen en ondergetekende 122 soorten op naam kunnen brengen, veelal door microscopisch onderzoek indien dat voor een zekere determinatie nodig was. Van 25 april tot en met 10 mei 2023 hebben we één barrièreval geplaatst op het kaardenbollenveld bij de grens met het weiland.

Zo'n potval levert soorten op die 's nachts actief zijn en dus overdag minder makkelijk te vangen zijn. We hebben zo een minder algemene spin kunnen vangen, de Heidekrabspin (*Xysticus acerbus*). Deze soort was tot lang alleen bekend voor Zuid-Limburg. Door de toenemende populariteit van *waarneming.nl* zijn recent ook ander locaties ontdekt in Noord-Brabant, zoals de Loonse en Drunense duinen en De Sijsten bij Tilburg.

Een nog zeldzamere soort is de kogelspin *Diplocephalus erythropus* (Roodpootgalgspin). De enige vermelding voor Nederland is uit 1885, door Van Hasselt in een artikel in het Latijn. Hij noemt hierin Drenthe als locatie. De soort werd toen nog tot het genus *Laseolus* gerekend. We vonden de soort door het kloppen van Klimop.

Een mannetje van de Schouderkruispin (*Araneus angulatus*) werd ontdekt bij het nachtvlinderen.

Deze soort is 's nachts actief en houdt zich overdag meestal schuil waardoor deze soort vaak over het hoofd wordt gezien. De Boomzakspin (*Clubiona pallidula*) is in deze contreien nog niet vaak vermeld maar is niet zeldzaam voor ons land. We vonden deze soort bij een verlaten boomgaard langs het fietspad niet ver van de bebouwde kom van Eindhoven.

Op *waarneming.nl* zijn een aantal soorten vermeld die wij gemist hebben, waaronder twee die tot de categorie zeldzaam worden gerekend. Dat zijn de springspin *Macaroeris nidicolens* (Ovale dennen-springer), gemeld door Marjolein B. en de wielweb-spin *Hypsosinga heri* (Moeraspyamaspin), gemeld door RB. Verder de oprukkende exoot *Zoropsis spinimana* (Valse wolfspin), gemeld door waarnemer "moss" en *Microlinyphia pusilla* (Kleine heidehangmat-spin), gemeld door RB.

Ook in het aan Gijzenrooi grenzende gebied Stratumse Heide deden we enkele inventarisaties. De resultaten blijven hier buiten beschouwing, maar vernoemenswaard is wel dat we daar de zeer zeldzame Gutsalpplinxspin (*Oxyopes heterophthalmus*) vonden.

Tabel 2 - De waargenomen Spinnen, ingedeeld naar familie

Familie	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Aantal
Theridiidae (Kogelspinnen)	1 Anelosimus vittatus (C.L.Koch, 1836)	Slanke kogelspin	6
	2 Crustulina guttata (Wider, 1834)	Gevlekt raspinnetje	3
	3 Diplocephalus erythropus (Simon, 1881)	Roodpootgalgspin (zeer zeldz.)	2
	4 Diplocephalus melanogaster (C.L.Koch, 1837)	Gemarmerde galgspin	1
	5 Enoplognatha latimana Hippa & Oksala, 1982	Vergeten tandkaak	1
	6 Enoplognatha ovata (Clerck, 1757)	Gewone tandkaak	4
	7 Enoplognatha thoracica (Hahn, 1833)	Bodemtandkaak	2
	8 Lasaeola tristis (Hahn, 1833)	Zwarte galgspin	1
	9 Neottiura bimaculata (Linnaeus, 1767)	Witbandkogelspin	1
	10 Paidiscus pallens (Blackwall, 1834)	Kleine boskogelspin	1
	11 Phylloneta impressa (L.Koch, 1881)	Grote wigwamspin	1
	12 Robertus lividus (Blackwall, 1836)	Bosmolspin	7
	13 Theridion pinastri L.Koch, 1872	Dennenkogelspin	1
	14 Theridion varians Hahn, 1833	Gewoon visgraatje	1
Linyphiidae (Hangmat-spinnen)	15 Agyneta rurestris (C.L.Koch, 1836)	Veldprobleemspinnetje	4
	16 Bathypantes gracilis (Blackwall, 1841)	Gewoon wevertje	2
	17 Centromerus brevipalpus (Menge, 1866)	Bostongpalpje	1
	18 Centromerus sylvaticus (Blackwall, 1841)	Gewoon zaagpalpje	1
	19 Ceratinella brevis (Wider, 1834)	Zwart schildspinnetje	1

Linyphiidae (Hangmatspinnen)	20	Diplostyla concolor (Wider, 1834)	Langtongspinnetje	3
	21	Erigone atra Blackwall, 1833	Storingsdwergspin	2
	22	Erigone dentipalpis (Wider, 1834)	Aeronautje	2
	23	Gnathonarium dentatum (Wider, 1834)	Knobbeldwergtandkaak	2
	24	Gongyliidium vivum (O.P.-Cambridge, 1875)	Nagelpalpje	1
	25	Gongylidium rufipes (Linnaeus, 1758)	Oranjepoot	7
	26	Linyphia hortensis Sundevall, 1830	Tuinhangmatspin	3
	27	Linyphia triangularis (Clerck, 1757)	Herfsthangmatspin	2
	28	Macrargus rufus (Wider, 1834)	Winterstrooiselspin	8
	29	Maso sundevalli (Westring, 1851)	Gewoon dwergstekelpootje	1
	30	Mermessus trilobatus (Emerton, 1882)	Drielobbige dwergspin	6
	31	Micrargus herbigradus (Blackwall, 1854)	Vingerpalpputkopje	1
	32	Microneta viaria (Blackwall, 1841)	Lentestrooiselspin	20
	33	Nerieene clathrata (Sundevall, 1830)	Kruidhangmatspin	1
	34	Nerieene peltata (Wider, 1834)	Struikhangmatspin	2
	35	Oedothorax apicatus (Blackwall, 1850)	Knobbelakkerdwergspin	1
	36	Oedothorax retusus (Westring, 1851)	Bolkopvelddwergspin	1
	37	Ostearius melanopygius (O.P.-Cambridge, 1879)	Zwartgatje	1
	38	Palliduphantes pallidus (O.P.-Cambridge, 1871)	Geknot bodemwevertje	2
	39	Pelecopsis parallela (Wider, 1834)	Neusballonkopje	1
	40	Porrhomma pygmaeum (Blackwall, 1834)	Gewoon kleinoogje	1
	41	Tapinocyba insecta (L.Koch, 1869)	Bleek weidegroefkopje	1
	42	Tenuiphantes flavipes (Blackwall, 1854)	Zwart wevertje	3
	43	Tenuiphantes tenuis (Blackwall, 1852)	Bodemwevertje	2
	44	Tiso vagans (Blackwall, 1834)	Krulpalpje	1
	45	Troxochrus scabriculus (Westring, 1851)	Harig groefkopje	2
	46	Walckenaeria acuminata Blackwall, 1833	Periscoopspinnetje	1
	47	Walckenaeria cucullata (C.L.Koch, 1836)	Dubbelsierkopje	1
Tetragnathidae (Strekspinnen)	48	Metellina menzei (Blackwall, 1870)	Zomerwielwebspin	1
	49	Metellina segmentata (Clerck, 1757)	Herfstspin	3
	50	Pachygnatha clercki Sundevall, 1823	Grote dikkaak	4
	51	Pachygnatha degeeri Sundevall, 1830	Kleine dikkaak	5
	52	Pachygnatha listeri Sundevall, 1830	Bosdikkaak	1
	53	Tetragnatha extensa (Linnaeus, 1758)	Gewone strekspin	1
	54	Tetragnatha montana Simon, 1874	Schaduwstrekspin	6
	55	Tetragnatha nigrita Lendl, 1886	Donkere strekspin	2
Araneidae (Kruisspinachtigen)	56	Agalenatea redii (Scopoli, 1763)	Brede wielwebspin	4
	57	Araneus angulatus Clerck, 1757	Schouderkruisspin	1
	58	Araneus diadematus Clerck, 1757	Kruisspin	2
	59	Araneus quadratus Clerck, 1757	Viervlek wielwebspin	2
	60	Araniella opisthographa (Kulczyński, 1905)	Tweeling-komkommerspin	1
	61	Argiope bruennichi (Scopoli, 1772)	Wespspin	3
	62	Hypsosinga heri (Hahn, 1831)	Moeraspyjamaspin	1
	63	Larinioides cornutus (Clerck, 1757)	Rietkruisspin	3
	64	Mangora acalypha (Walckenaer, 1802)	Driestrepespin	8
	65	Nuctenea umbratica (Clerck, 1757)	Platte wielwebspin	1
Lycosidae (Wolfspinnen)	66	Alopecosa cuneata (Clerck, 1757)	Dikpootpanterspin	2
	67	Alopecosa pulverulenta (Clerck, 1757)	Gewone panterspin	4
	68	Arctosa leopardus (Sundevall, 1833)	Moswolfspin	2
	69	Pardosa amentata (Clerck, 1757)	Tuinwolfspin	2
	70	Pardosa lugubris (Walckenaer, 1802)	Zwartstaartboswolfspin	1
	71	Pardosa nigriceps (Thorell, 1856)	Graswolfspin	1
	72	Pardosa palustris (Linnaeus, 1758)	Moeraswolfspin	1
	73	Pardosa prativaga (L.Koch, 1870)	Oeverwolfspin	5

Lycosidae (Wolfspinnen)	74	<i>Pardosa saltans</i> Töpfer-Hofmann, 2000	Zwarthandboswolfspin	1
	75	<i>Pardosa tenuipes</i> L.Koch, 1882	Veldwolfspin	2
	76	<i>Piratula hygrophila</i> (Thorell, 1872)	Bospiraat	1
	77	<i>Trochosa terricola</i> Thorell, 1856	Gewone nachtwolfspin	3
Pisauridae (Kraamwebspinnen)	78	<i>Pisaura mirabilis</i> (Clerck, 1757)	Kraamwebspin	6
Agelenidae (Trechterspinnen)	79	<i>Eratigena agrestis</i> (Walckenaer, 1802)	Veldtrechterspin	1
Hahniidae (Kamstaartjes)	80	<i>Hahnia helveola</i> Simon, 1875	Boskamstaartje	1
	81	<i>Hahnia montana</i> (Blackwall, 1841)	Gewoon kamstaartje	3
Dictynidae (Kaardespinnen)	82	<i>Dictyna latens</i> (Fabricius, 1775)	Zwart kaardertje	1
	83	<i>Dictyna uncinata</i> Thorell, 1856	Struikkaardertje	4
	84	<i>Lathys humilis</i> (Blackwall, 1855)	Dennenkaardertje	1
	85	<i>Nigma flavescens</i> (Walckenaer, 1830)	Geel kaardertje	3
Miturgidae (Stekelpootspinnen)	86	<i>Zora spinimana</i> (Sundevall, 1833)	Gewone stekelpoot	3
Anyphaenidae (Buissspinnen)	87	<i>Anyphaena accentuata</i> (Walckenaer, 1802)	Struikspin	4
Liocranidae (Bodemzakspinnen)	88	<i>Agroeca brunnea</i> (Blackwall, 1833)	Grote lantaarnspin	1
Phrurolithidae (Mierzakspinnen)	89	<i>Phrurolithus festivus</i> (C.L.Koch, 1835)	Bonte fruroliet	4
Clubionidae (Zakspinnen)	90	<i>Clubiona brevipes</i> Blackwall, 1841	Eikenzakspin	2
	91	<i>Clubiona compta</i> C.L.Koch, 1839	Bonte zakspin	6
	92	<i>Clubiona lutescens</i> Westring, 1851	Griendzakspin	1
	93	<i>Clubiona pallidula</i> (Clerck, 1757)	Boomzakspin	2
	94	<i>Clubiona reclusa</i> O.P.-Cambridge, 1863	Zompzakspin	2
	95	<i>Clubiona stagnatilis</i> Kulczyński, 1897	Moeraszakspin	2
	96	<i>Clubiona terrestris</i> Westring, 1851	Gewone zakspin	4
Gnaphosidae (Bodemjachtspinnen)	97	<i>Haplodrassus silvestris</i> (Blackwall, 1833)	Bosmuisspin	1
	98	<i>Micaria pulicaria</i> (Sundevall, 1831)	Gewone mierspin	1
	99	<i>Zelotes petrensis</i> (C.L.Koch, 1839)	Steppekampoot	2
	100	<i>Zelotes subterraneus</i> (C.L.Koch, 1833)	Noordse kampoot	1
Philodromidae (Rensspinnen)	101	<i>Philodromus aureolus</i> (Clerck, 1757)	Tuinrenspin	1
	102	<i>Philodromus cespitum</i> (Walckenaer, 1802)	Gewone rensin	1
	103	<i>Philodromus praedatus</i> O.P.-Cambridge, 1871	Boomrenspin	1
Thomisidae (Krabspinnen)	104	<i>Diaea dorsata</i> (Fabricius, 1777)	Groene krabspin	3
	105	<i>Ebrechtella tricuspidata</i> (Fabricius, 1775)	Struikkameleonsin	5
	106	<i>Misumena vatia</i> (Clerck, 1757)	Gewone kameleonsin	3
	107	<i>Ozyptila praticola</i> (C.L.Koch, 1837)	Gewone bodemkrabspin	3
	108	<i>Xysticus acerbus</i> Thorell, 1872	Heidekrabspin	3
	109	<i>Xysticus cristatus</i> (Clerck, 1757)	Gewone krabspin	5
	110	<i>Xysticus kochi</i> Thorell, 1872	Kochs krabspin	4
	111	<i>Xysticus lanio</i> C.L.Koch, 1835	Boskrabspin	3
Salticidae (Springspinnen)	112	<i>Xysticus ulmi</i> (Hahn, 1831)	Moeraskrabspin	4
	113	<i>Ballus chalybeius</i> (Walckenaer, 1802)	Eikenspringspin	8
	114	<i>Evarcha arcuata</i> (Clerck, 1757)	Bonte grasspringspin	2
	115	<i>Evarcha falcata</i> (Clerck, 1757)	Bonte springspin	1
	116	<i>Heliophanus auratus</i> C.L.Koch, 1835	Moerasblinker	1
	117	<i>Heliophanus cupreus</i> (Walckenaer, 1802)	Gehaakte blinker	1
	118	<i>Marpissa muscosa</i> (Clerck, 1757)	Schorsmarpissa	1
	119	<i>Marpissa radiata</i> (Grube, 1859)	Rietmarpissa	3
	120	<i>Phlegra fasciata</i> (Hahn, 1826)	Gestreepte springspin	1
	121	<i>Salticus cingulatus</i> (Panzer, 1797)	Boomzebraspin	2
	122	<i>Sitticus pubescens</i> (Fabricius, 1775)	Harige springspin	2

Foto's van een aantal waargenomen Spinnen

Bonte grassspringspin - *Evarcha arcuata*

Witbandkogelspin - *Neottiura bimaculata*

Kleine boskogelspin - *Paidiscura pallens*

Groene krabspin - *Diaea dorsata*

Dennenkogelspin - *Theridion pinastri*

Rietmarpissa - *Marpissa radiata*

Tuinhangmatspin - *Linyphia hortensis*

Rietkruisspin - *Larinioides cornutus*

Boskrabspin - *Xysticus lanio*

Gewone kameleonspin - *Misumena vatia*

Wespspin - *Argiope bruennichi*

Grote dikkaak - *Pachygnatha clercki*

Heidekrabspin - *Xysticus acerbus*

Moeraszakspin - *Clubiona stagnatilis*

Vergeten tandkaak - *Enoplognatha latimana*

Gutspalplynxspin - *Oxyopes heterophthalmus*
(In de Stratumse Heide, zeer zeldzaam)

Lepidoptera (Vlinders)

Nachtvlinders (macro's en micro's)

Bernard Fransen

De nachtvlinders zijn vooral waargenomen tijdens het nachtvlinderen met behulp van door UV licht beschenen lakens. In de onderzoeksperiode is er in 2023 zeven en in 2024 vier keer genachtvlinderd. Actief hierbij waren: John Cox, Annemiek van Dijk, Bernard Fransen en Gerard Vos van de insectenwerkgroep en verder Rob Brinkhof (RB), Ferry Duyvelaar (FD), Gerben van Geest (GG) en Geert Sanders (GS). De meeste waarnemingen zijn op waarneming.nl terug te vinden, meestal voorzien van een foto als bewijsmateriaal.

Er zijn ook waarnemingen overdag gedaan door leden van de insectenwerkgroep. Hierbij is gebruik gemaakt van de fotoherkenningsprogramma's *iObs* en *ObsIdentify* van waarneming.nl. Foto's die niet op waarneming.nl met voldoende zekerheid zijn gedetermineerd zijn niet opgenomen in dit verslag.

In totaal bleven er 270 zekere soorten over, waarvan 172 macro's en 98 micro's. Van een aantal zeldzame of bijzondere soorten is een foto in dit verslag opgenomen.

Duidelijk is geworden dat er in Gijzenrooi best veel nachtvlinders voorkomen die normaal moeilijk vindbaar zijn. Er zijn zelfs diverse soorten waargenomen die tot voor enkele jaren hier niet voorkwamen maar recent door de opwarming van de aarde vanuit het Zuiden hierheen zijn gekomen. Denk bijvoorbeeld aan de Spaanse vlag, de Gele uil, de Zesstreepuil en de Viervlakvlinder.

Mijn favoriete waarneming is de kleine Tarwestekelmot *Ochsenheimeria taurella*. In Noord-Brabant zijn hiervan tot nu toe slechts 7 individuen waargenomen.

Tabel 3 - De waargenomen nachtvlinders, ingedeeld naar familie

Familie	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Aantal
Adelidae (Langsprietmotten)	1 Adela violella (Denis & Schiffermüller, 1775)	Hertshooilangsprietmot	1
	2 Nemophora degeerella (Linnaeus, 1758)	Geelbandlangsprietmot	5
Incurvariidae (Witvlekmotten)	3 Incurvaria masculine (Denis & Schiffermüller, 1775)	Gewone witvlekmot	1
Sphingidae (Pijlstaarten)	4 Deilephila elpenor (Linnaeus, 1758)	Groot avondrood	1
	5 Laothoe populi (Linnaeus, 1758)	Populierenpijlstaart	1
	6 Sphinx pinastri Linnaeus, 1758	Dennenpijlstaart	1
Choreutidae (Glittermotten)	7 Anthophila fabriciana (Linnaeus, 1767)	Brandnetelmot	4
	8 Choreutis nemorana (Hübner, 1799)	Vijgenskeletteermot (zeldzaam)	1
Cossidae (Houtboorders)	9 Cossus cossus (Linnaeus, 1758)	Wilgenhoutrups	1
Drepanidae (Eenstaartjes)	10 Watsonalla binaria (Hufnagel, 1767)	Gele eenstaart	5
	11 Habrosyne pyritoides (Hufnagel, 1766)	Vuursteenvlinder	2
	12 Tethea or (Denis & Schiffermüller, 1775)	Orvlinder	2
	13 Thyatira batis (Linnaeus, 1758)	Braamvlinder	2
Blastobasidae (Spaandermotten)	14 Blastobasis phycidella (Zeller, 1839)	Grauwe spaandermot (zeldzaam)	2
Coleophoridae (Kokermotten)	15 Coleophora tanaceti Mühlig, 1865	Wormkruidkokermot (zeldzaam)	6
Depressariidae (Platlijfjes)	16 Agonopterix arenella (Denis & Schiffermüller, 1775)	Bleke kaartmot	1
Gelechiidae (Palpmotten)	17 Isophrictis striatella (Denis & Schiffermüller, 1775)	Streepbandmot	1
	18 Monochroa lucidella (Stephens, 1834)	Geelbandboegsprietmot	1
	19 Helcystogramma rufescens (Haworth, 1828)	Rietpalpmot	1
	20 Recurvaria leucatella (Clerck, 1759)	Gordelpalpmot	1
	21 Scrobipalpa atriplicella (Fischer von Röslerstamm, 1841)	Ganzenvoetzandvleugeltje	1
	22 Teleiodes luculella (Hübner, 1813)	Maanpalpmot	1

Lypusidae (Zaksikkelmotten)	23	Diurnea fagella (Denis & Schiffermüller, 1775)	Voorjaarskortvleugelmot	1
Momphidae (Wilgenroosjesmotten)	24	Mompha raschkiella (Zeller, 1839)	Tweekleurige wilgenroosjesmot	1
	25	Mompha subbistrigella (Haworth, 1828)	Basterdwederikpeulmot	1
Oecophoridae (Sikkelmotten)	26	Epicalima formosella (Denis & Schiffermüller, 1775)	Appelmolmboorder	1
	27	Harpella forficella (Scopoli, 1763)	Bruine molmboorder	1
Peleopodidae (Vuurmotten)	28	Carcina quercana (Fabricius, 1775)	Vuurmot	3
	29	Acasis viretata (Hübner, 1799)	Groene blokspanner	1
	30	Agriopis aurantiaria (Hübner, 1799)	Najaarsspanner	1
	31	Agriopis leucophaearia (Denis & Schiffermüller, 1775)	Kleine voorjaarsspanner	1
	32	Angerona prunaria (Linnaeus, 1758)	Oranje iepentakvlinder	1
	33	Aplocera efformata Guenée, 1858	Sint-janskruidblokspanner	1
	34	Biston betularia (Linnaeus, 1758)	Peper-en-zoutvlinder	1
	35	Cabera exanthemata (Scopoli, 1763)	Bruine grijsbandspanner	1
	36	Cabera pusaria (Linnaeus, 1758)	Witte grijsbandspanner	3
	37	Campaea margaritaria (Linnaeus, 1761)	Appeltak	2
	38	Camptogramma bilineata (Linnaeus, 1758)	Gestreepte goudspanner	9
	39	Chloroclystis v-ata (Haworth, 1809)	V-dwergspanner	3
	40	Comibaena bajularia (Denis & Schiffermüller, 1775)	Gevlekte zomervlinder	1
	41	Crocallis elinguaris (Linnaeus, 1758)	Kortzuiger	1
	42	Cyclophora albipunctata (Hufnagel, 1767)	Berkenoogspanner	1
	43	Cyclophora punctaria (Linnaeus, 1758)	Gestippelde oogspanner	2
	44	Dysstroma truncata (Hufnagel, 1767)	Schimmelspanner	1
	45	Ecliptopera silaceata (Denis & Schiffermüller, 1775)	Marmerspanner	1
	46	Ectropis crepuscularia (Denis & Schiffermüller, 1775)	Gewone spikkelspanner	1
	47	Ennomos erosaria (Denis & Schiffermüller, 1775)	Gehakkelde spanner	2
	48	Epirrhoe alternata (Müller, 1764)	Gewone bandspanner	4
	49	Erannis defoliaria (Clerck, 1759)	Grote wintervlinder	3
	50	Eupithecia centaureata (Denis & Schiffermüller, 1775)	Zwartvlekdwergspanner	2
	51	Eupithecia icterata (de Villers, 1789)	Oranje dwergspanner	1
	52	Eupithecia inturbata (Hübner, 1817)	Esdoorndwergspanner	2
Geometridae (Spanners)	53	Eupithecia nanata (Hübner, 1813)	Smalvleugeldwergspanner	1
	54	Eupithecia succenturiata (Linnaeus, 1758)	Witvlakdwergspanner	1
	55	Eupithecia virgaureata Doubleday, 1861	Guldenroededwergspanner	1
	56	Gandaritis pyraliata (Denis & Schiffermüller, 1775)	Gele agaatspanner	2
	57	Gymnoscelis rufifasciata (Haworth, 1809)	Zwartkamdwergspanner	2
	58	Hemithea aestivaria (Hübner, 1789)	Kleine zomervlinder	1
	59	Hylaea fasciaria (Linnaeus, 1758)	Rode dennenspanner	1
	60	Hypomecis punctinalis (Scopoli, 1763)	Ringspikkelspanner	1
	61	Idaea aversata (Linnaeus, 1758)	Grijze stipspanner	3
	62	Idaea biselata (Hufnagel, 1767)	Schildstipspanner	2
	63	Idaea dimidiata (Hufnagel, 1767)	Vlekstipspanner	1
	64	Idaea emarginata (Linnaeus, 1758)	Geblokte stipspanner	1
	65	Idaea rusticata Denis & Schiffermüller, 1775	Schaduwstipspanner	3
	66	Idaea subsericeata (Haworth, 1809)	Satijnstipspanner	4
	67	Jodis lactearia (Linnaeus, 1758)	Melkwitte zomervlinder	2
	68	Ligdia adustata (Denis & Schiffermüller, 1775)	Aangebrande spanner	1
	69	Lomaspilis marginata (Linnaeus, 1758)	Gerande spanner	9
	70	Macaria alternata (Denis & Schiffermüller, 1775)	Donker klaverblaadje	2
	71	Macaria liturata (Clerck, 1759)	Gerimpelde spanner	2
	72	Macaria notata (Linnaeus, 1758)	Klaverblaadje	1
	73	Operophtera brumata (Linnaeus, 1758)	Kleine wintervlinder	1
	74	Opisthograptis luteolata (Linnaeus, 1758)	Hagedoornvlinder	1

Geometridae (Spanners)	75	<i>Pelurga comitata</i> (Linnaeus, 1758)	Kajatehoutspanner	1
	76	<i>Perizoma alchemillata</i> (Linnaeus, 1758)	Hennepnetelspanner	2
	77	<i>Petrophora chlorosata</i> (Scopoli, 1763)	Varensparner	1
	78	<i>Pterapherapteryx sexalata</i> (Retzius, 1783)	Kleine blokspanner	1
	79	<i>Scopula immutata</i> (Linnaeus, 1758)	Bosspanner	1
	80	<i>Selenia tetralunaria</i> (Hufnagel, 1767)	Halvemaanvlinder	1
	81	<i>Thera obeliscata</i> (Hübner, 1787)	Naaldboomspanner	1
	82	<i>Timandra comae</i> Schmidt, 1931	Lieveling	7
	83	<i>Xanthorhoe ferrugata</i> (Clerck, 1759)	Vierbandspanner	2
Gracillariidae (Mineermotten)	84	<i>Caloptilia robustella</i> Jäckh, 1972	Eikensteltmot	1
	85	<i>Calybites phasianipennella</i> (Hübner, 1813)	Viervleksteltmot	3
Hepialidae (Wortelboorders)	86	<i>Triodia sylvina</i> (Linnaeus, 1761)	Oranje wortelboorder	3
Nepticulidae (Dwergmineermotten)	87	<i>Stigmella microtheriella</i> (Stainton, 1854)	Maagdelijke mineermot	1
Erebidae (Spinneruilen)	88	<i>Cybosia mesomella</i> (Linnaeus, 1758)	Vierstipbeertje	1
	89	<i>Eilema caniola</i> (Hübner, 1808)	Vaal kokerbeertje	1
	90	<i>Eilema complana</i> (Linnaeus, 1758)	Streepkokerbeertje	1
	91	<i>Eilema depressa</i> (Esper, 1787)	Naaldboombeertje	1
	92	<i>Eilema griseola</i> (Hübner, 1803)	Glad beertje	6
	93	<i>Eilema lurideola</i> (Zincken, 1817)	Plat beertje	1
	94	<i>Euplagia quadripunctaria</i> (Poda, 1761)	Spaanse vlag	1
	95	<i>Lithosia quadra</i> (Linnaeus, 1758)	Viervlakvlinder	1
	96	<i>Miltochrista miniata</i> (Forster, 1771)	Rozenblaadje	1
	97	<i>Pelosia muscerda</i> (Hufnagel, 1766)	Muisbeertje	2
	98	<i>Phragmatobia fuliginosa</i> (Linnaeus, 1758)	Kleine beer	6
	99	<i>Spilosoma lubricipeda</i> (Linnaeus, 1758)	Witte tijger	1
	100	<i>Thumatha senex</i> (Hübner, 1808)	Rondvleugelbeertje	1
	101	<i>Tyria jacobaeae</i> (Linnaeus, 1758)	Sint-jacobsvlinder	250
	102	<i>Laspeyria flexula</i> (Denis & Schiffermüller, 1775)	Bruine sikkelluil	3
	103	<i>Catocala nupta</i> (Linnaeus, 1767)	Rood weeskind	2
	104	<i>Catocala sponsa</i> (Linnaeus, 1767)	Karmozijnrood weeskind	1
	105	<i>Herminia grisealis</i> (Denis & Schiffermüller, 1775)	Boogsnuituil	2
	106	<i>Herminia tarsipennalis</i> Treitschke, 1835	Lijnsnuituil	1
	107	<i>Pechipogo plumigeralis</i> (Hübner, 1825)	Gepluimde snuituil	1
	108	<i>Hypena proboscidalis</i> (Linnaeus, 1758)	Bruine snuituil	5
	109	<i>Calliteara pudibunda</i> (Linnaeus, 1758)	Meriansborstel	1
	110	<i>Lymantria dispar</i> (Linnaeus, 1758)	Plakker	1
	111	<i>Rivula sericealis</i> (Scopoli, 1763)	Stro-uiltje	9
Noctuidae (Uilen)	112	<i>Acronicta alni</i> (Linnaeus, 1767)	Elzenuil	1
	113	<i>Acronicta leporina</i> (Linnaeus, 1758)	Schaapje	1
	114	<i>Acronicta rumicis</i> (Linnaeus, 1758)	Zuringuil	2
	115	<i>Craniophora ligustri</i> (Denis & Schiffermüller, 1775)	Schedeldrager	1
	116	<i>Subacronicta megacephala</i> (Denis & Schiffermüller, 1775)	Schilddrager	2
	117	<i>Cryphia algae</i> (Fabricius, 1775)	Donkergroene korstmosuil	3
	118	<i>Cucullia scrophulariae</i> (Denis & Schiffermüller, 1775)	Helmkruidvlinder (zeldzaam)	1
	119	<i>Deltote bankiana</i> (Fabricius, 1775)	Zilverstreep	2
	120	<i>Deltote pygarga</i> (Hufnagel, 1766)	Donkere marmeruil	2
	121	<i>Panemeria tenebrata</i> (Scopoli, 1763)	Dwerghuismoeder	1
	122	<i>Agrotis exclamationis</i> (Linnaeus, 1758)	Gewone wortelluil	5
	123	<i>Agrotis puta</i> (Hübner, 1803)	Putu-uil	2
	124	<i>Agrotis segetum</i> (Denis & Schiffermüller, 1775)	Gewone velduil	1
	125	<i>Anarta myrtili</i> (Linnaeus, 1761)	Roodbont heide-uiltje	1
	126	<i>Anarta trifolii</i> (Hufnagel, 1766)	Spurrie-uil	1

Noctuidae (Uilen)	127	<i>Arenostola phragmitidis</i> (Hübner, 1803)	Egale rietboorder	1
	128	<i>Atethmia centrigo</i> (Haworth, 1809)	Essengouduil	1
	129	<i>Axylia putris</i> (Linnaeus, 1761)	Houtspaander	2
	130	<i>Caradrina morpheus</i> (Hufnagel, 1766)	Morpheusstofuil	1
	131	<i>Charanyca ferruginea</i> (Esper, 1785)	Randvlekkuil	1
	132	<i>Conistra rubiginosa</i> (Scopoli, 1763)	Zwartvlekwinteruil	1
	133	<i>Conistra vaccinii</i> (Linnaeus, 1761)	Bosbesuil	14
	134	<i>Cosmia pyralina</i> (Denis & Schiffermüller, 1775)	Maanuiltje	1
	135	<i>Cosmia trapezina</i> (Linnaeus, 1758)	Hyena	16
	136	<i>Dryobotodes eremita</i> (Fabricius, 1775)	Eikenuiltje	1
	137	<i>Dypterygia scabriuscula</i> (Linnaeus, 1758)	Vogelwiekje	2
	138	<i>Enargia paleacea</i> (Esper, 1788)	Gele uil (zeldzaam)	1
	139	<i>Eugnorisma glareosa</i> (Esper, 1788)	Grijze herfstuil	1
	140	<i>Eupsilia transversa</i> (Hufnagel, 1766)	Wachtervlinder	1
	141	<i>Hoplodrina ambigua</i> (Denis & Schiffermüller, 1775)	Zuidelijke stofuil	4
	142	<i>Ipimorpha retusa</i> (Linnaeus, 1761)	Heremietuil	1
	143	<i>Lacanobia oleracea</i> (Linnaeus, 1758)	Groente-uil	2
	144	<i>Luperina testacea</i> (Denis & Schiffermüller, 1775)	Gewone grasuil	3
	145	<i>Lycophotia porphyrea</i> (Denis & Schiffermüller, 1775)	Granietuil	1
	146	<i>Mesoligia furuncula</i> (Denis & Schiffermüller, 1775)	Zandhalmuiltje	4
	147	<i>Mormo maura</i> (Linnaeus, 1758)	Zwart weeskind	1
	148	<i>Mythimna albipuncta</i> (Denis & Schiffermüller, 1775)	Witstipgrasuil	1
	149	<i>Mythimna l-album</i> (Linnaeus, 1767)	Witte-l-uil	1
	150	<i>Mythimna pallens</i> (Linnaeus, 1758)	Bleke grasuil	5
	151	<i>Mythimna straminea</i> (Treitschke, 1825)	Spitsvleugelgrasuil	1
	152	<i>Noctua comes</i> Hübner, 1813	Volgeling	1
	153	<i>Noctua fimbriata</i> (Schreber, 1759)	Breedbandhuismoeder	1
	154	<i>Noctua pronuba</i> (Linnaeus, 1758)	Huismoeder	5
	155	<i>Ochropleura plecta</i> (Linnaeus, 1761)	Haarbos	6
	156	<i>Orthosia cruda</i> (Denis & Schiffermüller, 1775)	Kleine voorjaarsuil	1
	157	<i>Phlogophora meticulosa</i> (Linnaeus, 1758)	Agaatvlinder	2
	158	<i>Xanthia togata</i> (Esper, 1788)	Wilgengouduil	1
	159	<i>Xestia c-nigrum</i> (Linnaeus, 1758)	Zwarte-c-uil	4
	160	<i>Xestia sexstrigata</i> (Haworth, 1809)	Zesstreepuil (zeldzaam)	2
	161	<i>Xestia xanthographa</i> (Denis & Schiffermüller, 1775)	Vierkantvlekkuil	1
	162	<i>Colocasia coryli</i> (Linnaeus, 1758)	Hazelaaruil	2
	163	<i>Autographa gamma</i> (Linnaeus, 1758)	Gamma-uil	10
	164	<i>Diachrysia chrysis</i> (Linnaeus, 1758)	Koperuil	1
	165	<i>Macdunnoughia confusa</i> (Stephens, 1850)	Getekende gamma-uil	1
	166	<i>Plusia festucae</i> (Linnaeus, 1758)	Goudvenstertje	3
Nolidae (Visstaartjes)	167	<i>Earias clorana</i> (Linnaeus, 1761)	Kleine groenuil	1
	168	<i>Nycteola revayana</i> (Scopoli, 1772)	Variabele eikenuil	1
	169	<i>Pseudoips prasinana</i> (Linnaeus, 1758)	Zilveren groenuil	1
	170	<i>Meganola albula</i> (Denis & Schiffermüller, 1775)	Groot visstaartje	2
Notodontidae (Tandspinners)	171	<i>Stauropus fagi</i> (Linnaeus, 1758)	Eekhoorn	2
	172	<i>Drymonia querna</i> (Denis & Schiffermüller, 1775)	Witlijntandvlinder	1
	173	<i>Furcula furcula</i> (Clerck, 1759)	Kleine hermelijnvlinder	1
	174	<i>Notodonta dromedarius</i> (Linnaeus, 1767)	Dromedaris	2
	175	<i>Notodonta ziczac</i> (Linnaeus, 1758)	Kameeltje	1
	176	<i>Pheosia gnoma</i> (Fabricius, 1776)	Berkenbrandvlerkvlinder	3
	177	<i>Pheosia tremula</i> (Clerck, 1759)	Brandvlerkvlinder	1
	178	<i>Ptilodon capucina</i> (Linnaeus, 1758)	Kroonvogeltje	1
	179	<i>Phalera bucephala</i> (Linnaeus, 1758)	Wapendrager	3
	180	<i>Thaumetopoea processionea</i> (Linnaeus, 1758)	Eikenprocessierups	1

Pterophoridae (Vedermotten)	181	Emmelinea monodactyla (Linnaeus, 1758)	Windevedermot	3
	182	Pterophorus pentadactyla (Linnaeus, 1758)	Sneeuw witte vedermot	1
Crambidae (Grasmotten)	183	Acentria ephemerella (Denis & Schiffermüller, 1775)	Duikermot	1
	184	Cataglyphis lemnae (Linnaeus, 1758)	Kroosvlindertje	1
	185	Elophila nymphaea (Linnaeus, 1758)	Waterleliemot	5
	186	Nymphula nitidulata (Hufnagel, 1767)	Egelskopmot	1
	187	Parapoynx stratiotata (Linnaeus, 1758)	Krabbenscheervlinder	2
	188	Agriphila geniculata (Haworth, 1811)	Gepijlde grasmot	1
	189	Agriphila straminea (Denis & Schiffermüller, 1775)	Blauwooggrasmot	7
	190	Agriphila tristella (Denis & Schiffermüller, 1775)	Variabele grasmot	7
	191	Calamotropha paludella (Hübner, 1824)	Lisdoddesnuitmot	2
	192	Catoptria pinella (Linnaeus, 1758)	Egale vlakjesmot	2
	193	Catoptria verellus (Zincken, 1817)	Zwartbruine vlakjesmot	5
	194	Chilo phragmitella (Hübner, 1805)	Rietmot	1
	195	Chrysoteuchia culmella (Linnaeus, 1758)	Gewone grasmot	8
	196	Crambus lathoniellus (Zincken, 1817)	Vroege grasmot	1
	197	Crambus perlella (Scopoli, 1763)	Bleke grasmot	4
	198	Pediasia contaminata (Hübner, 1796)	Oranjebruine grasmot	1
	199	Evergestis extimalis (Scopoli, 1763)	Aangebrande valkmot	1
	200	Evergestis pallidata (Hufnagel, 1767)	Bonte valkmot	1
	201	Anania coronata (Hufnagel, 1767)	Gewone coronamot	1
	202	Anania hortulata (Linnaeus, 1758)	Bonte brandnetelmot	1
	203	Pyrausta aurata (Scopoli, 1763)	Muntvlinder	1
	204	Pyrausta despicata (Scopoli, 1763)	Weegbreemot	2
	205	Eudonia delunella (Stainton, 1849)	Zwartvlekgranietmot	2
	206	Eudonia lacustrata (Panzer, 1804)	Lichte granietmot	1
	207	Eudonia mercurella (Linnaeus, 1758)	Variabele granietmot	1
	208	Eudonia truncicolella (Stainton, 1849)	Nazomergranietmot	1
	209	Cydalima perspectalis (Walker, 1859)	Buxusmot	1
	210	Palpita vitrealis (Rossi, 1794)	Satijnlichtmot	1
	211	Pleuropteryx ruralis (Scopoli, 1763)	Parelsnoer	4
	212	Udea ferrugalis (Hübner, 1796)	Oranje kruidentmot	1
Pyralidae (Lichtmotten)	213	Acrobasis repandana (Fabricius, 1798)	Oranje eikenlichtmot	2
	214	Acrobasis tumidana (Denis & Schiffermüller, 1775)	Rode eikenlichtmot	5
	215	Cryptoblabes bistrigata (Haworth, 1811)	Boslichtmot	1
	216	Euzophera pinguis (Haworth, 1811)	Tweekleurige lichtmot	1
	217	Phycita roborella (Denis & Schiffermüller, 1775)	Eikenlichtmot	3
	218	Endotricha flammealis (Denis & Schiffermüller, 1775)	Strooiselmot	5
	219	Synaphe punctalis (Fabricius, 1775)	Pinokkiomot	2
Sesiidae (Wespevlinders)	220	Sesia apiformis (Clerck, 1759)	Hoornaarvlinder	1
Psychidae (Zakdragers)	221	Bacotia claustrata (Bruand, 1845)	Knopzakdrager (zeldzaam)	1
	222	Psyche casta (Pallas, 1767)	Gewone zakdrager	5
Tortricidae (Bladrollers)	223	Bactra lanceolata (Hübner, 1799)	Gewone biesbladroller	1
	224	Celypha lacunana (Denis & Schiffermüller, 1775)	Brandnetelbladroller	10
	225	Cydia amplana (Hübner, 1799)	Oranje eikenbladroller	1
	226	Cydia splendana (Hübner, 1799)	Gewone spiegelmot	2
	227	Dichrorampha acuminatana (Lienig & Zeller, 1846)	Margrietwortelmot	1
	228	Dichrorampha petiverella (Linnaeus, 1758)	Kommawortelmot	1
	229	Dichrorampha simpliciana (Haworth, 1811)	Bleke vlek wortelmot	2
	230	Endothenia marginana (Haworth, 1811)	Scherpe kuifbladroller	1
	231	Epiblema foenella (Linnaeus, 1758)	Hoefijzermot	2
	232	Eucosma conterminana (Guenée, 1845)	Sladistelknoopvlekje	1
	233	Eudemis profundana (Denis & Schiffermüller, 1775)	Bonte fruitbladroller	2

Tortricidae (Bladrollers)	234	Gypsonoma dealbana (Frölich, 1828)	Loofboombladroller	1
	235	Hedya nubiferana (Haworth, 1811)	Gewone witvlakbladroller	2
	236	Hedya pruniana (Hübner, 1799)	Pruimwitvlakbladroller	2
	237	Lathronympha strigana (Fabricius, 1775)	Hertschooibladroller	3
	238	Metendothenia atropunctana (Zetterstedt, 1839)	Kleine stipbladroller	1
	239	Pammene aurana (Fabricius, 1775)	Oranje dwergbladroller	2
	240	Spilonota ocellana (Denis & Schiffermüller, 1775)	Rode knopbladroller	2
	241	Zeiraphera isertana (Fabricius, 1794)	Grootkopbladroller	2
	242	Acleris bergmanniana (Linnaeus, 1758)	Gouden boogbladroller	1
	243	Acleris forsskaleana (Linnaeus, 1758)	Kleine boogbladroller	1
	244	Acleris hastiana (Linnaeus, 1758)	Kameleonbladroller	1
	245	Aethes smeathmanniana (Fabricius, 1781)	Kommbladroller	1
	246	Agapeta hamana (Linnaeus, 1758)	distelbladroller	3
	247	Aleimma loeflingiana (Linnaeus, 1758)	Zonnesproetbladroller	1
	248	Archips podana (Scopoli, 1763)	Grote appelbladroller	2
	249	Archips rosana (Linnaeus, 1758)	Heggenbladroller	2
	250	Archips xylosteana (Linnaeus, 1758)	Gevlamde bladroller	3
	251	Choristoneura hebenstreitella (Müller, 1764)	Reuzenbladroller	1
	252	Clepsis consimilana (Hübner, 1817)	Tuinbladroller	1
	253	Cochylimorpha straminea (Haworth, 1811)	Moerasbladroller	1
	254	Cochylis atricapitana (Stephens, 1852)	Sint-jacobsbladroller	1
	255	Cochylis dubitana (Hübner, 1799)	Blauwe distelbladroller	3
	256	Epagoge grotiana (Fabricius, 1781)	Schemerbladroller	1
	257	Pandemis corylana (Fabricius, 1794)	Hazelaarbladroller	1
	258	Pandemis heparana (Denis & Schiffermüller, 1775)	Leverkleurige bladroller	1
	259	Tortrix viridana Linnaeus, 1758	Groene eikenbladroller	1
Plutellidae (Springmotten)	260	Plutella xylostella (Linnaeus, 1758)	Koolmotje	8
Scythropiidae (Doornspinnermotten)	261	Scythropia crataegella (Linnaeus, 1767)	Doornspinnertje	1
Yponomeutidae (Spinselmotten)	262	Argyresthia albistria (Haworth, 1828)	Sleedoorpedaalmot	1
	263	Argyresthia goedartella (Linnaeus, 1758)	Berkenpedaalmot	3
	264	Yponomeuta evonymella (Linnaeus, 1758)	Vogelkersstippelmot	2
	265	Yponomeuta rorella (Hübner, 1796)	Wilgenstippelmot	2
Ypsolophidae (Spitskopmotten)	266	Ochsenheimeria taurella (Denis & Schiffermüller, 1775)	Tarwestekelmot (zeldzaam)	1
	267	Ypsolopha scabrella (Linnaeus, 1761)	Gelijnde spitskopmot	1
Limacodidae (Slakrupsen)	268	Apoda limacodes (Hufnagel, 1766)	Slakrups	3
Zygaenidae (Bloeddrupjes)	269	Adscita statices (Linnaeus, 1758)	Metaalvlinder	1
	270	Zygaena filipendulae (Linnaeus, 1758)	Sint-jansvlinder	1

Foto's van een aantal waargenomen Nachtvinders

Viervlakvlinder - *Lithosia quadra* – Foto: FD

Zesstreepuil - *Xestia sexstrigata* – Foto: GG

Grauwe spaandermot - *Blastobasis phycidella*
Foto: RB

Scherpe kuifbladroller - *Endothenia marginana*
Foto: BF

Gele uil - *Energia paleacea*
Foto: RB

Hertshooilangsprietmot - *Adea violella*
Foto: RB

Tarwestekelmot - *Ochsenheimeria taurella*
Foto: BF

Wormkruidkokermot - *Coleophora tanacetii*
Foto: RB

Vijgenskeletteermot - *Choreutis nemorana*
Foto: RB

Knopzakdrager - *Bacotia claustrrella*
Foto: MM

Op het doek bij het nachtvlinderen waren de vlinders dikwijls in de minderheid...

Groot avondrood - *Deilephila elpenor*

Lieveling - *Timandra comae*

Schedeldrager - *Craniophora ligustri*

Goudoogje - *Plusia festucae*

Geelbandlangsprietmot - *Nemophora degeerella*

Donkergroene korstmosuil - *Cryphia algae*

Koperuil - *Diachrysia chrysiti*

Peper-en-zoutvlinder - *Biston betularia*

Populierenpijlstaart - `

Rozenblaadje - *Miltchrista miniata*

Naaldboomspanner - *Thera obeliscata*

Slakrups - *Apoda limacodes*

Dagvlinders

Bernard Fransen

In de periode van 10 oktober 2022 tot 31 december 2024 zijn 26 soorten dagvlinders waargenomen door leden van de insectenwerkgroep.

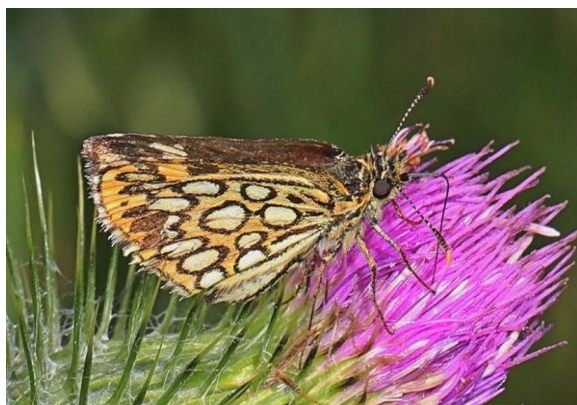
De meest bijzondere dagvlinder was het zeer zeld-

zame Spiegeldikkopje (*Heteropterus morpheus*) dat hier voorkomt aan de grens van zijn verspreidingsgebied. Ondanks intensief zoeken door meerdere personen is het bij één exemplaar gebleven.

Tabel 4 - De waargenomen dagvlinders, ingedeeld naar familie

Familie	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Aantal
Hesperiidae (Dikkopjes)	1 Thymelicus lineola (Ochsenheimer, 1808)	Zwartsprietdikkopje	3
	2 Heteropterus morpheus (Pallas, 1771)	Spiegeldikkopje (zeer zeldzaam)	1
Lycaenidae (Blauwtjes en Vuurvlinders)	3 Lycaena phlaeas (Linnaeus, 1761)	Kleine vuurvlinder	12
	4 Celastrina argiolus (Linnaeus, 1758)	Boomblauwtje	3
	5 Polyommatus icarus (Rottemburg, 1775)	Icarusblauwtje	2
	6 Favonius quercus (Linnaeus, 1758)	Eikenpage	3
Nymphalidae (Schoenlappers, Parelmoervlinders, Zandoogjes)	7 Argynnis paphia (Linnaeus, 1758)	Keizersmantel (zeer zeldzaam)	1
	8 Issoria lathonia (Linnaeus, 1758)	Kleine parelmoervlinder	3
	9 Aglais io (Linnaeus, 1758)	Dagpauwoog	15
	10 Araschnia levana (Linnaeus, 1758)	Landkaartje	2
	11 Nymphalis polychloros (Linnaeus, 1758)	Grote vos	1
	12 Polygonia c-album (Linnaeus, 1758)	Gehakkelde aurelia	20
	13 Vanessa atalanta (Linnaeus, 1758)	Atalanta	30
	14 Vanessa cardui (Linnaeus, 1758)	Distelvlinder	2
	15 Aphantopus hyperantus (Linnaeus, 1758)	Koevinkje	1
	16 Coenonympha pamphilus (Linnaeus, 1758)	Hooibeestje	8
	17 Maniola jurtina (Linnaeus, 1758)	Bruin zandoogje	300
	18 Pararge aegeria (Linnaeus, 1758)	Bont zandoogje	49
	19 Pyronia tithonus (Linnaeus, 1771)	Oranje zandoogje	19
Papilionidae (Pages)	20 Papilio machaon Linnaeus, 1758	Koninginnenpage	4
Pieridae (Witjes)	21 Colias crocea (Geoffroy, 1785)	Oranje luzernevlinder	1
	22 Gonepteryx rhamni (Linnaeus, 1758)	Citroenvlinder	34
	23 Anthocharis cardamines (Linnaeus, 1758)	Oranjetipje	20
	24 Pieris brassicae (Linnaeus, 1758)	Groot koolwitje	195
	25 Pieris napi (Linnaeus, 1758)	Klein geaderd witje	24
	26 Pieris rapae (Linnaeus, 1758)	Klein koolwitje	57

Foto's van een aantal waargenomen Dagvlinders

Spiegeldikkopje - *Heteropterus morpheus* (zeer zeldzaam) - Foto: AD

Gehakkelde aurelia - *Polygonia c-album* Foto: AD

Oranje zandoogje - *Pyronia tithonus*
Foto: AD

Bont zandoogje - *Pararge aegeria*

Bruin zandoogje - *Maniola jurtina*

Dagpauwoog - *Aglais io*
Foto: AD

Klein geaderd witje - *Pieris napi*

Klein koolwitje - *Pieris rapae*

Boomblauwtje - *Celastrina argiolus*

Bruin blauwtje - *Aricia agestis*

Coleoptera (Kevers)

John Cox

We hebben 191 soorten kevers op naam kunnen brengen waaronder drie die door *waarneming.nl* tot de categorie zeer zeldzaam worden gerekend. Het betreft de kortschildkever *Stenus ossium*, de

Odonteus armiger die tot de familie van de Cognackevers behoort, en de Eiken-ruigsprietboktor *Exocentrus adspersus*.

Tabel 5 - De waargenomen Coleoptera (Kevers), ingedeeld naar familie

Familie		Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Aantal
Anthicidae (Snoerhalskevers)	1	<i>Notoxus monoceros</i> (Linnaeus, 1760)	Eenhoornige snoerhalskever	1
Attelabidae (Bladrolkevers)	2	<i>Deporaus betulae</i> (Linnaeus, 1758)	Berkensigarenmaker	1
Bolboceratidae (Cognackevers)	3	<i>Odonteus armiger</i> (Scopoli, 1771)	Zeer zeldzaam	2
Brentidae (Spitsmuisjes)	4	<i>Betulapion simile</i> (Kirby, 1811)	Berkenspitsmuisje	1
	5	<i>Eutrichapion viciae</i> (Paykull, 1800)		1
	6	<i>Malvapion malvae</i> (Fabricius, 1775)		1
	7	<i>Oxystoma pomonae</i> (Fabricius, 1798)		1
	8	<i>Protapion fulvipes</i> (Geoffroy, 1785)		1
	9	<i>Protapion nigrিতarse</i> (Kirby, 1808)		1
	10	<i>Rhopalapion longirostre</i> (Olivier, 1807)	stokroossnuitkever	1
	11	<i>Taeniapion urticarium</i> (Herbst, 1784)		2
	12	<i>Nanophyes marmoratus</i> (Goeze, 1777)	Dwerg-kattenstaartsnuitkever	1
Buprestidae (Prachtkevers)	13	<i>Trachys minutus</i> (Linnaeus, 1758)	Wilgenprachtkevertje	1
Cantharidae (Soldaatjes)	14	<i>Cantharis cryptica</i> Ashe, 1947		1
	15	<i>Cantharis decipiens</i> Baudi, 1872		1
	16	<i>Cantharis flavilabris</i> Fallén, 1807		1
	17	<i>Cantharis fusca</i> Linnaeus, 1758	Donker soldaatje	2
	18	<i>Cantharis nigricans</i> (Müller, 1776)	Gestreepte weekkever	1
	19	<i>Cantharis rufa</i> Linnaeus, 1758		1
	20	<i>Rhagonycha fulva</i> (Scopoli, 1763)	Rode weekschildkever	3
	21	<i>Rhagonycha nigriventris</i> Motschulsky, 1860		3
	22	<i>Malthinus flaveolus</i> (Herbst, 1786)		3
Carabidae (Loopkevers)	23	<i>Carabus nemoralis</i> Müller, 1764	Tuinschallebijter	1
	24	<i>Leistus rufomarginatus</i> (Duftschmid, 1812)	Bosbaardloper	2
	25	<i>Notiophilus rufipes</i> Curtis, 1829	Bosspiegelloopkever	3
	26	<i>Notiophilus substriatus</i> Waterhouse, 1833	Oeverspiegelloopkever	1
	27	<i>Acupalpus parvulus</i> (Sturm, 1825)	Rietbontloper	2
	28	<i>Agonum emarginatum</i> (Gyllenhal, 1827)	Glanzende snelloper	1
	29	<i>Agonum micans</i> (Nicolai, 1822)	Riviersnelloper	1
	30	<i>Agonum thoreyi</i> Dejean, 1828	Rietsnelloper	1
	31	<i>Agonum viduum</i> (Panzer, 1796)	Groene snelloper	1
	32	<i>Amara aenea</i> (De Geer, 1774)	Bronzen glimmer	2
	33	<i>Amara apricaria</i> (Paykull, 1790)	Ruderaalglimmer	2
	34	<i>Amara bifrons</i> (Gyllenhal, 1810)	Bruingele glimmer	1
	35	<i>Amara communis</i> (Panzer, 1797)	Veldglimmer	1
	36	<i>Amara familiaris</i> (Duftschmid, 1812)	Akkerroodpootglimmer	1
	37	<i>Anthracus consputus</i> (Duftschmid, 1812)	Oeverbontloper	2
	38	<i>Badister collaris</i> Motschulsky, 1844	Veenstompkaak	2
	39	<i>Badister unipustulatus</i> Bonelli, 1813	Moerasstompkaak	1
	40	<i>Bradycellus harpalinus</i> (Audinet-Serville, 1821)	Gewone rondbuik	1
	41	<i>Bradycellus verbasci</i> (Duftschmid, 1812)	Ruigterondbuik	3

Carabidae (Loopkevers)	42	<i>Calathus cinctus</i> Motschulsky, 1850	Mostandklauw	3
	43	<i>Calathus melanocephalus</i> (Linnaeus, 1758)	Zwartkoptandklauw	2
	44	<i>Calathus mollis</i> (Marsham, 1802)	Duintandklauw	1
	45	<i>Demetrias atricapillus</i> (Linnaeus, 1758)	Gele rietklimmer	3
	46	<i>Harpalus rufipes</i> (De Geer, 1774)	Roodpoothalmskruiper	1
	47	<i>Harpalus tardus</i> (Panzer, 1796)	Zandkruiper	1
	48	<i>Limodromus assimilis</i> (Paykull, 1790)	Bossnelloper	1
	49	<i>Oxypselaphus obscurus</i> (Herbst, 1784)	Smalhalssnelloper	1
	50	<i>Paradromius linearis</i> (Olivier, 1795)	Smalle schorsloper	4
	51	<i>Poecilus versicolor</i> (Sturm, 1824)	Veelkleurige kielspriet	2
	52	<i>Pterostichus oblongopunctatus</i> (Fabricius, 1787)	Bronzen boszwartschild	1
	53	<i>Stenolophus mixtus</i> (Herbst, 1784)	Zwarthalsglansloper	1
	54	<i>Stomis pumicatus</i> (Panzer, 1796)	Glimmende langkaak	1
	55	<i>Bembidion femoratum</i> Sturm, 1825	Bleke priemkever	2
	56	<i>Bembidion lampros</i> (Herbst, 1784)	Glanspriemkever	4
	57	<i>Bembidion quadrimaculatum</i> (Linnaeus, 1760)	Viervlekpriemkever	1
	58	<i>Bembidion varium</i> (Olivier, 1795)	Gevlekte kwelderpriemkever	1
Cerambycidae (Boktorren)	59	<i>Agapanthia villosa</i> (De Geer, 1775)	Gewone distelboktor	1
	60	<i>Exocentrus adpersus</i> (Mulsant, 1846)	Eiken-ruigsprietboktor (z.z.)	1
	61	<i>Grammoptera ruficornis</i> (Fabricius, 1781)	Gewone bloesemboktor	1
	62	<i>Leiopus femoratus</i> (Fairmaire, 1859)	Kleine nevelboktor (zeldzaam)	1
	63	<i>Paracorymbia fulva</i> (De Geer, 1775)	Zwarttip-smalboktor	1
	64	<i>Pseudovadonia livida</i> (Fabricius, 1777)	Ingekeepte smalboktor	1
	65	<i>Rutpela maculata</i> (Poda, 1761)	Geringelde smalboktor	1
	66	<i>Stenurella melanura</i> (Linnaeus, 1758)	Tweekleurige smalboktor	1
	67	<i>Strangalia attenuata</i> (Linnaeus, 1758)	Slanke smalboktor	1
Chrysomelidae (Bladkevers)	68	<i>Chrysomela populi</i> Linnaeus, 1758	Grote populierenhaan	1
	69	<i>Chrysomela vigintipunctata</i> (Scopoli, 1763)	Gevlekt wilgenhaantje	1
	70	<i>Gastrophysa viridula</i> (De Geer, 1775)	Groen zuringhaantje	1
	71	<i>Gonioctena olivacea</i> (Forster, 1771)	Bremhaantje	1
	72	<i>Phratora vitellinae</i> (Linnaeus, 1758)	Bronsgriendhaantje	2
	73	<i>Plagioderma versicolora</i> (Laicharting, 1781)	Rond griendhaantje	2
	74	<i>Liliocercus lilii</i> (Scopoli, 1763)	Leliehaantje	1
	75	<i>Cryptocephalus rufipes</i> (Goeze, 1777)		1
	76	<i>Aphthona nonstriata</i> (Goeze, 1777)	Lisaardvlo	1
	77	<i>Crepidodera aurea</i> (Geoffroy, 1785)		1
	78	<i>Crepidodera fulvicornis</i> (Fabricius, 1793)		1
	79	<i>Longitarsus agilis</i> (Rye, 1868)		1
	80	<i>Neocrepidodera transversa</i> (Marsham, 1802)		1
	81	<i>Cassida nebulosa</i> Linnaeus, 1758	Gevlekte schildpadtor	1
Coccinellidae (Lieveheersbeestjes)	82	<i>Coccidula rufa</i> (Herbst, 1783)	Ongevekt rietkapoentje	1
	83	<i>Rhyzobius chrysomeloides</i> (Herbst, 1792)	Struweelnepkapoentje	2
	84	<i>Adalia decempunctata</i> (Linnaeus, 1758)	Tienstippelig lieveheersbeestje	1
	85	<i>Calvia decemguttata</i> (Linnaeus, 1767)	Tienvleklieveheersbeestje	1
	86	<i>Calvia quatuordecimguttata</i> (Linnaeus, 1758)	Roomvleklieveheersbeestje	1
	87	<i>Coccinella septempunctata</i> Linnaeus, 1758	Zevenstippelig lieveheersb.	5
	88	<i>Halyzia sedecimguttata</i> (Linnaeus, 1758)	Meeldauwlieveheersbeestje	1
	89	<i>Harmonia axyridis</i> (Pallas, 1773)	Aziatisch lieveheersbeestje	5
	90	<i>Hippodamia tredecimpunctata</i> (Linnaeus, 1758)	Dertienstippelig lieveheersb.	1
	91	<i>Oenopia conglobata</i> (Linnaeus, 1758)	Vloeivleklieveheersbeestje	4
	92	<i>Propylea quatuordecimpunctata</i> (Linnaeus, 1758)	Schaakbordlieveheersbeestje	3

Coccinellidae (Lieveheersbeestjes)	93	<i>Psyllobora vigintiduopunctata</i> (Linnaeus, 1758)	Citroenlieveheersbeestje	3
	94	<i>Tytthaspis sedecimpunctata</i> (Linnaeus, 1760)	Zestienstippelig lieveheersb.	6
	95	<i>Subcoccinella vigintiquatuorpunctata</i> (Linnaeus, 1758)	Vierentwintigstippelig lieveheersbeestje	6
Curculionidae (Snuitkevers)	96	<i>Chlorophanus viridis</i> (Linnaeus, 1758)	Groene distelsnuitkever	3
	97	<i>Hypera arator</i> (Linnaeus, 1758)	Anjersnuitkever	3
	98	<i>Hypera conmaculata</i> (Herbst, 1795)		1
	99	<i>Hypera nigrirostris</i> (Fabricius, 1775)	Kleine luzernekever	2
	100	<i>Hypera postica</i> (Gyllenhal, 1813)	Gewone luzernekever	1
	101	<i>Phyllobius pomaceus</i> Gyllenhal, 1834	Groene bladsnuitkever	2
	102	<i>Sitona lineatus</i> (Linnaeus, 1758)	Bladrandkever	1
	103	<i>Strophosoma capitatum</i> (De Geer, 1775)	Grauwbruine dennensnuitkever	2
	104	<i>Strophosoma melanogrammum</i> (Forster, 1771)	Bronzen snuitkever	2
	105	<i>Anthonomus rubi</i> (Herbst, 1795)	Aardbeibloesemkever	1
	106	<i>Archarius pyrrhoceras</i> (Marsham, 1802)		1
	107	<i>Archarius salicivorus</i> (Paykull, 1792)		1
	108	<i>Ceutorhynchus typhae</i> (Herbst, 1795)		1
	109	<i>Curculio glandium</i> Marsham, 1802	Kleine eikelboorder	4
	110	<i>Hylobius abietis</i> (Linnaeus, 1758)	Grote dennensnuitkever	1
	111	<i>Larinus planus</i> (Fabricius, 1793)	Wollige distelsnuitkever	1
	112	<i>Larinus turbinatus</i> Gyllenhal, 1835		4
Dytiscidae (Waterroofkevers)	113	<i>Nedys quadrimaculatus</i> (Linnaeus, 1758)	Viervlekbrandnetelsnuitkever	5
	114	<i>Parethelcus pollinarius</i> (Forster, 1771)	Brandnetelboorder	2
	115	<i>Sibinia pyrrhodactyla</i> (Marsham, 1802)		2
	116	<i>Agabus bipustulatus</i> (Linnaeus, 1767)	Tweepuntbeekkever	1
	117	<i>Ilybius ater</i> (De Geer, 1774)		1
	118	<i>Ilybius fuliginosus</i> (Fabricius, 1792)		2
	119	<i>Rhantus frontalis</i> (Marsham, 1802)		1
	120	<i>Rhantus grapii</i> (Gyllenhal, 1808)		1
	121	<i>Rhantus suturalis</i> (MacLeay, 1825)	Bepoederde waterroofkever	2
	122	<i>Lioporus haemorrhoidalis</i> (Fabricius, 1787)		1
	123	<i>Dytiscus dimidiatus</i> Bergsträsser, 1778	Veengeelgerande waterroofkever	2
	124	<i>Bidessus unistriatus</i> (Goeze, 1777)		1
	125	<i>Hydroglyphus geminus</i> (Fabricius, 1792)		1
	126	<i>Hygrotus impressopunctatus</i> (Schaller, 1783)		1
	127	<i>Laccophilus minutus</i> (Linnaeus, 1758)		1
Elateridae (Kniptorren)	128	<i>Agrypnus murinus</i> (Linnaeus, 1758)		2
	129	<i>Athous haemorrhoidalis</i> (Fabricius, 1801)	Roodaarskniptor	2
	130	<i>Prosternon tessellatum</i> (Linnaeus, 1758)		1
	131	<i>Stenagostus rhombeus</i> (Olivier, 1790)		1
	132	<i>Adrastus pallens</i> (Fabricius, 1793)		1
	133	<i>Agriotes lineatus</i> (Linnaeus, 1767)	Gestreepte kniptor	1
	134	<i>Dalopius marginatus</i> (Linnaeus, 1758)	Gerande kniptor	2
	135	<i>Negastrius pulchellus</i> (Linnaeus, 1760)	Heidekniptor	1
Hydrophilidae (Spinnende Waterkevers)	136	<i>Enochrus affinis</i> (Thunberg, 1794)		1
	137	<i>Enochrus bicolor</i> (Fabricius, 1792)		1
	138	<i>Enochrus coarctatus</i> (Gredler, 1863)		1
	139	<i>Enochrus quadripunctatus</i> (Herbst, 1797)		3
	140	<i>Enochrus testaceus</i> (Fabricius, 1801)		2
	141	<i>Hydrobius fuscipes</i> (Linnaeus, 1758)	Roodpootwaterkever	1
	142	<i>Hydrochara caraboides</i> (Linnaeus, 1758)	Kleine spinnende watertor	2
	143	<i>Hydrophilus piceus</i> (Linnaeus, 1758)	Grote spinnende watertor	3
	144	<i>Cercyon lateralis</i> (Marsham, 1802)		1

	145	<i>Cercyon marinus</i> (Thomson, 1853)		2
	146	<i>Cercyon quisquilius</i> (Linnaeus, 1760)		2
	147	<i>Catops morio</i> (Fabricius, 1787)		2
Leiodidae (Truffelkevers)	148	<i>Nargus velox</i> (Spence, 1813)		1
	149	<i>Psilothrix viridicoeruleus</i> (Geoffroy, 1785)	Duinbloemweekschildkever	1
Melyridae (Bloemweekschilden)	150	<i>Malachius bipustulatus</i> (Linnaeus, 1758)	Roodvlekweekkever	1
	151	<i>Oedemera lurida</i> (Marsham, 1802)		2
Oedemeridae (Schijnboktorren)	152	<i>Oedemera nobilis</i> (Scopoli, 1763)	Fraaie schijnboktor	5
	153	<i>Olibrus bicolor</i> (Fabricius, 1792)		1
Phalacridae (Glanzende Bloemkevers)	154	<i>Protaetia metallica</i> (Herbst, 1782)		1
Scarabaeidae (Bladsprietkevers)	155	<i>Melolontha melolontha</i> (Linnaeus, 1758)	Gewone meikever	1
	156	<i>Microcara testacea</i> (Linnaeus, 1767)	Bruine haarkever	2
Scirtidae (Moerasweekschilden)	157	<i>Anaspis frontalis</i> (Linnaeus, 1758)		1
Scraptiidae (Bloemspartelkevers)	158	<i>Nicrophorus vespillo</i> (Linnaeus, 1758)	Krompootdoodgraver	3
	159	<i>Dendroxena quadrimaculata</i> (Scopoli, 1771)	Rupsenaaskever	1
Silphidae (Aaskevers)	160	<i>Phosphuga atrata</i> (Linnaeus, 1758)	Slakkenaaskever	2
	161	<i>Aleochara curtula</i> (Goeze, 1777)		1
	162	<i>Drusilla canaliculata</i> (Fabricius, 1787)		1
	163	<i>Habrocerus capillaricornis</i> (Gravenhorst, 1806)		1
	164	<i>Anthobium atrocephalum</i> (Gyllenhal, 1827)		1
	165	<i>Anthobium unicolor</i> (Marsham, 1802)		2
	166	<i>Omalium rivulare</i> (Paykull, 1789)		1
	167	<i>Anotylus nitidulus</i> (Gravenhorst, 1802)		2
	168	<i>Anotylus rugosus</i> (Fabricius, 1775)	Kartelhalskortschildkever	1
	169	<i>Carpelimus bilineatus</i> Stephens, 1834		1
	170	<i>Carpelimus corticinus</i> (Gravenhorst, 1806)		1
	171	<i>Oxytelus piceus</i> (Linnaeus, 1767)		1
	172	<i>Lathrobium geminum</i> Kraatz, 1857		1
	173	<i>Paederus fuscipes</i> Curtis, 1826		1
	174	<i>Rugilus rufipes</i> Germar, 1836	Steehhalskortschildkever	1
	175	<i>Tetartopeus terminatus</i> (Gravenhorst, 1802)		1
Staphylinidae (Kortschildkevers)	176	<i>Gabrius osseticus</i> (Kolenati, 1846)		1
	177	<i>Othius punctulatus</i> (Goeze, 1777)		1
	178	<i>Philonthus carbonarius</i> (Gravenhorst, 1802)		1
	179	<i>Philonthus cognatus</i> Stephens, 1832		6
	180	<i>Philonthus quisquiliarius</i> (Gyllenhal, 1810)		4
	181	<i>Quedius curtipennis</i> Bernhauer, 1908		1
	182	<i>Quedius picipes</i> (Mannerheim, 1830)		1
	183	<i>Stenus brunnipes</i> Stephens, 1833		1
	184	<i>Stenus clavicornis</i> (Scopoli, 1763)	Grootoogkortschildkever	3
	185	<i>Stenus ossium</i> Stephens, 1833	(zeer zeldzaam)	1
	186	<i>Bolitobius cingulatus</i> Mannerheim, 1830		1
	187	<i>Tachinus corticinus</i> Gravenhorst, 1802		1
	188	<i>Tachyporus dispar</i> (Paykull, 1789)		2
	189	<i>Tachyporus nitidulus</i> (Fabricius, 1781)		1
	190	<i>Tachyporus obtusus</i> (Linnaeus, 1767)		1
	191	<i>Tachyporus pallidus</i> Sharp, 1871		1

Foto's van een aantal waargenomen Kevers

Gewone distelboktor
Agapanthia villosiviridescens

Eiken-ruigsprietboktor - *Exocentrus adpersus*
(zeer zeldzaam) - Foto: BF

Kleine nevelvlekboktor - *Leiopus femoratus*
Foto: BF

Eenhoornige snoerhalskever
Notoxus monoceros

Rupsenaaskever - *Dendroxena quadrimaculata*

Slakkenaaskever - *Phosphuga atrata*

Gevlekte schildpadtor - *Cassida nebulosa*

Leliehaantje - *Lilioceris lili*

Bremhaantje - *Gonioctena olivacea*

Grote populierenhaan - *Chrysomela populi*

Grote spinnende watertor - *Hydrophilus piceus*

Veengeelgerande waterroofkever
Dytiscus dimediatus

Groen zuringhaantje - *Gastrophysa viridula*

Roodtipbasterdweekschild
Malachius bipustylatus

Kleine eikelboorder - *Curculio glandium*

Hypera conmaculata

Foto's van een aantal waargenomen Kortschildkevers

Stenus ossium (zeer zeldzaam)

Tachyporus pallidus

Philonthus cognatis

Gewone oeverkortschildkever - *Paederus riparius*

Lathrobium geminum

Anthobium unicolor

Quedius picipes

Steehlalskortschildkever - *Rugilus rufipes*

Foto's van een aantal waargenomen Lieveheersbeestjes

Vierentwintigstippelig lieveheersbeestje
Subcoccinella vigintiquatuorpunctata

Zevenstippelig lieveheersbeestje
Coccinella septempunctata

Zestienstippelig lieveheersbeestje
Tytthaspis sedecimpunctata

Citroenlieveheersbeestje
Psyllobora vigintiduopunctata

Vloeivleklikeveheersbeestje - *Oenopia globata*

Roomvleklikeveheersbeestje
Calvia quatuordecimguttata

Struweelnepkapoentje - *Rhyzobius chrysomeloides*

Schaakbordlieveheersbeestje
Propylea quatuordecimpunctata

Diptera (Vliegen en Muggen)

Annemiek van Dijk

Er zijn 79 soorten vliegen en muggen waargenomen.

Noemenswaardig is de zeer zeldzame sluipvlieg *Brullaea ocypteroidea*, waargenomen door John Cox op een *Daucus carota*, 18 juli 2024. De soort werd in 2002 voor het eerst gemeld in Zuid-Limburg (Zeegers & Verheyde 2019) en heeft zich inmiddels uitgebreid naar Zuidoost-Brabant (Waarneming.nl, Stichting Observation International en lokale partners). De vlieg wordt in Nederland en omliggende landen bijna uitsluitend op *Daucus carota* waargenomen (Observation.org).

In de akkerdistelrand in Gijzenrooi-West werd een Sprinkhaanvlieg *Stomorphina lunata* aangetroffen.

Deze soort heeft zich sinds de eerste waarneming in Nederland in 1990 fors uitgebreid. De sprinkhaanvlieg is in Noord-Afrika en het Midden-Oosten een predator van treksprinkhanen. Volgens Zomerdijk (2021) is het nog onduidelijk of de soort in ons land gevestigd is en op welke sprinkhaansoorten ze in dat geval eitjes afzetten.

De Grasvlieg *Geomyza martineki* is een zeldzame soort maar is helaas nog niet door [waarneming.nl](http://Waarneming.nl) goedgekeurd.

Tabel 6 - De waargenomen Diptera (Vliegen en Muggen), ingedeeld naar familie

Familie	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Aantal
Anthomyiidae (Bloemvliegen)	1 <i>Anthomyia procellaris</i> Rondani, 1866		1
	2 <i>Hydrophoria lancifer</i> (Harris, 1870)		1
Asilidae (Roofvliegen)	3 <i>Chorades marginatus</i> (Linnaeus, 1758)	Eikenstamjager	1
	4 <i>Dioctria cothurnata</i> Meigen, 1820	Glimmende bladjager	1
	5 <i>Dioctria hyalipennis</i> (Fabricius, 1794)	Gewone bladjager	1
	6 <i>Eutolmus rufibarbis</i> (Meigen, 1820)	Roodbaardroofvlieg	1
	7 <i>Tolmerus atricapillus</i> (Fallén, 1814)	Gewone roofvlieg	3
	8 <i>Tolmerus cingulatus</i> (Fabricius, 1781)	Ringpootroofvlieg	1
Bibionidae (Zwarte Vliegen)	9 <i>Bibio marci</i> (Linnaeus, 1758)	Maartse vlieg	1
Bombyliidae (Wolzwevers)	10 <i>Bombylius major</i> Linnaeus, 1758	Gewone wolzwever	1
Calliphoridae (Bromvliegen)	11 <i>Calliphora vicina</i> Robineau-Desvoidy, 1830	Roodwangbromvlieg	2
	12 <i>Cynomya mortuorum</i> (Linnaeus, 1761)	Lijkenvlieg	2
	13 <i>Stomorphina lunata</i> (Fabricius, 1805)	Sprinkhaanvlieg	2
Chironomidae (Dansmuggen)	14 <i>Psectrotanypus varius</i> (Fabricius, 1787)		2
Conopidae (Blaaskopvliegen)	15 <i>Physocephala rufipes</i> (Fabricius, 1781)	Gewoon knuppeltje	2
	16 <i>Sicus ferrugineus</i> (Linnaeus, 1761)	Roestbruine kromlijf	2
Culicidae (Steekmuggen)	17 <i>Culiseta annulata</i> (Schränk, 1776)	Grote steekmug	1
	18 <i>Dolichopus claviger</i> Stannius, 1831		1
Dolichopodidae (Slangpootvliegen)	19 <i>Dolichopus plumipes</i> (Scopoli, 1763)		1
	20 <i>Dolichopus unguiculatus</i> (Linnaeus, 1758)		1
	21 <i>Sympycnus pulicarius</i> (Fallén, 1823)		1
Fanniidae (Latrinevliegen)	22 <i>Fannia canicularis</i> (Linnaeus, 1761)	Kleine kamervlieg	1
Limoniidae (Stelmuggen)	23 <i>Dicranomyia modesta</i> (Meigen, 1818)		1
	24 <i>Limnophila pictipennis</i> (Meigen, 1818)		1
	25 <i>Molophilus obscurus</i> (Meigen, 1818)		1
Lonchoceridae (Speervleugelvliegen)	26 <i>Lonchocera bifurcata</i> (Fallén, 1810)		1
Muscidae (Echte vliegen)	27 <i>Coenosia tigrina</i> (Fabricius, 1775)		1
	28 <i>Graphomya maculata</i> (Scopoli, 1763)	Muskusvlieg	1
	29 <i>Mesembryna meridiana</i> (Linnaeus, 1758)	Schorsvlieg	1
	30 <i>Musca autumnalis</i> De Geer, 1776	Herfstvlieg	1
	31 <i>Neomyia cornicina</i> (Fabricius, 1781)		1

	32	<i>Polietes domitor</i> (Harris, 1780)		1
Opomyzidae (Grasvliegen)	33	<i>Geomyza martineki</i> Drake, 1992		1
	34	<i>Geomyza tripunctata</i> Fallén, 1823		1
Rhagionidae (Snipvliegen)	35	<i>Chrysopilus cristatus</i> (Fabricius, 1775)	Gewone schubsnipvlieg	1
Rhinophoridae (Pissebedvliegen)	36	<i>Rhinophora lepida</i> (Meigen, 1824)	Gewone pissebedvlieg	2
Scathophagidae (Drekvliegen)	37	<i>Scathophaga stercoraria</i> (Linnaeus, 1758)	Strontvlieg	4
Sciomyzidae (Slakkendoders)	38	<i>Elgiva sollicita</i> (Harris, 1780)	Bruinrugzigzag	2
	39	<i>Sepedon sphegea</i> (Fabricius, 1775)	Zwarte langsprietslakvlieg	1
	40	<i>Sepedon spinipes</i> (Scopoli, 1763)	Bruine langsprietslakvlieg	2
Sepsidae (Wappervliegen)	41	<i>Sepsis punctum</i> (Fabricius, 1794)		1
Stratiomyidae (Wapenvliegen)	42	<i>Chloromyia formosa</i> (Scopoli, 1763)	Prachtwapenvlieg	1
	43	<i>Chorisops tibialis</i> (Meigen, 1820)	Geelpootstekelwapenvlieg	1
	44	<i>Microchrysa polita</i> (Linnaeus, 1758)	Groene glimwapenvlieg	1
	45	<i>Pachygaster atra</i> (Panzer, 1798)	Zwart speldenknopje	1
Syrphidae (Zweefvliegen)	46	<i>Cheilosia pagana</i> (Meigen, 1822)	Kervelgitje	1
	47	<i>Chrysotoxum bicinctum</i> (Linnaeus, 1758)	Donkere fopwesp	1
	48	<i>Episyrphus balteatus</i> (De Geer, 1776)	Snorzweefvlieg	5
	49	<i>Eristalinus sepulchralis</i> (Linnaeus, 1758)	Weidevlekoog	4
	50	<i>Eristalis arbustorum</i> (Linnaeus, 1758)	Kleine bijvlieg	4
	51	<i>Eristalis intricaria</i> (Linnaeus, 1758)	Hommelbijvlieg	4
	52	<i>Eristalis nemorum</i> (Linnaeus, 1758)	Puntbijvlieg	3
	53	<i>Eristalis pertinax</i> (Scopoli, 1763)	Kegelbijvlieg	9
	54	<i>Eristalis similis</i> (Fallén, 1817)	Onvoorspelbare bijvlieg	2
	55	<i>Eristalis tenax</i> (Linnaeus, 1758)	Blinde bij	7
	56	<i>Eupeodes corollae</i> (Fabricius, 1794)	Terrasjes-kommazweefvlieg	1
	57	<i>Helophilus hybridus</i> (Loew, 1846)	Moeraspendelvlieg	3
	58	<i>Helophilus pendulus</i> (Linnaeus, 1758)	Gewone pendelvlieg	8
	59	<i>Helophilus trivittatus</i> (Fabricius, 1805)	Citroenpendelvlieg	4
	60	<i>Melanostoma mellinum</i> (Linnaeus, 1758)	Gewone driehoekszweefvlieg	5
	61	<i>Myathropa florea</i> (Linnaeus, 1758)	Doodskopzweefvlieg	3
	62	<i>Rhingia campestris</i> Meigen, 1822	Gewone snuitvlieg	1
	63	<i>Sphaerophoria scripta</i> (Linnaeus, 1758)	Grote langlijf	6
	64	<i>Volucella pellucens</i> (Linnaeus, 1758)	Witte reus	2
Tabanidae (Dazen)	65	<i>Volucella zonaria</i> (Poda, 1761)	Stadsreus	4
	66	<i>Xylota segnis</i> (Linnaeus, 1758)	Gewone rode bladloper	1
	67	<i>Chrysops relictus</i> Meigen, 1820	Gewone goudoogdaas	2
Tachinidae (Sluipvliegen)	68	<i>Haematopota pluvialis</i> (Linnaeus, 1758)	Gewone regendaas	4
	69	<i>Brullaea ocypteroidea</i> Robineau-Desvoidy, 1863	Zeer zeldzaam	1
	70	<i>Ectophasia crassipennis</i> (Fabricius, 1794)		1
	71	<i>Phania funesta</i> (Meigen, 1824)		1
Tephritidae (Boorvliegen)	72	<i>Thelaira nigripes</i> (Fabricius, 1794)		2
	73	<i>Tephritis neesii</i> (Meigen, 1826)	Nees' boorvlieg	1
	74	<i>Urophora cardui</i> (Linnaeus, 1758)	Akkerdistelgalboorvlieg	1
	75	<i>Urophora stylata</i> (Fabricius, 1775)	Vederdistelgalboorvlieg	1
Tipulidae (Langpootmuggen)	76	<i>Xyphosia miliaria</i> (Schränk, 1781)		1
	77	<i>Tipula oleracea</i> (Linnaeus, 1758)	Kool-langpootmug	2
	78	<i>Tipula paludosa</i> (Meigen, 1830)		4
	79	<i>Tipula pierrei</i> (Tonnoir, 1921)		1

Foto's van een aantal waargenomen Vliegen en Muggen

Brullaea ocypteroidea (zeer zeldzaam) - Foto: JC

Sprinkhaanvlieg - *Stomoxys calcitrans*

Witte reus - *Volucella pellucens*

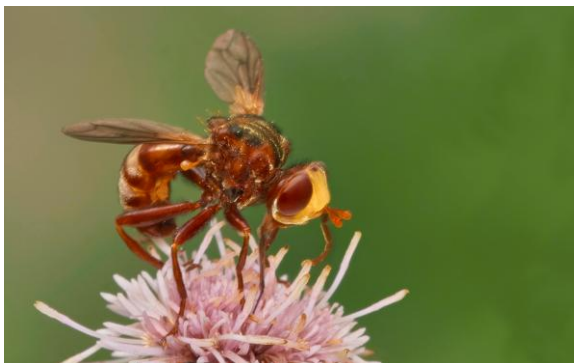
Gewone goudoogdaas - *Chrysops relictus*

Moeraspandenvlieg - *Heliophilus hybridus*

Bruinrugzigzag - *Elgiva sollicita*
(een Slakkendoder)

Roestbruine kromlijf - *Sicus ferrugineus*

Ectophasia crassipennis (een sluipvlieg)

Zwarte langsprietslakovlieg - *Sepedon spegea*

Witte reus - *Volucella pellucens*

Oranje langstaartmug - *Phylidorea ferruginea*

Grote steekmug - *Culiseta annulata*

Gewone prachtwapenvlieg - *Chloromyia formosa*

Vederdistelgalboorvlieg - *Urophora stylata*
Foto: BF

Ringpootroofvlieg - *Tolmerus cingulatus*

Weidevlekoog - *Eristalinus sepulchralis*

Hymenoptera (Vliesvleugeligen)

Ad Brouwers en Annemiek van Dijk

Tijdens de inventarisatie zijn 60 Hymenoptera gevonden: 46 aculeaten waaronder 22 bijensoorten en 10 mierensoorten, 3 soorten bladwespen *Symphyla*, 10 soorten sluipwespen en 2 overige *Parasitica*.

Opvallend is de waarneming van tientallen exemplaren zeldzame *Abia nitens* (= *Abia sericea*) in het kaardenbollenveld, de talrijkste waarneming van deze soort op waarneming.nl. Deze zeldzame bladwespen leven op Kaardenbol *Dipsacus*, Beemdkroon *Knautia* en Blauwe knoop *Succisa*, en de poppen overwinteren onder de grond (L. Elshout, pers. communicatie). Het is te hopen dat delen van het kaardenbollenveld intact blijven tijdens de noodzakelijke rioolwerkzaamheden, om deze bijzondere populatie te behouden.

In de rand Akkerdistel *Cirsium arvense* naast de bloemenakker die tegenover het kaardenbollenveld ligt zijn in 2023 en in 2024 werksters Europese hoornaar *Vespa crabro* waargenomen die bloemhoofden van Akkerdistel afbijten om (herhaaldelijk) sap uit de wond te kunnen drinken. Dit gedrag was in de literatuur slechts summier beschreven (Walker 1901), wat aanleiding was voor een publicatie hierover (Van Dijk, 2024). In 2025 kan het onderzoeken en filmen van dit gedrag met hulp van Jan van der Heijden hopelijk worden voortgezet.

Tabel 7: De waargenomen Hymenoptera (Vliesvleugeligen), ingedeeld naar familie

Familie	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Aantal
Apidae (Bijen en Hommels)	1 <i>Andrena denticulata</i> (Kirby, 1802)	Kruiskruidzandbij	7
	2 <i>Andrena dorsata</i> (Kirby, 1802)	Wimperflankzandbij	4
	3 <i>Andrena flavipes</i> Panzer, 1799	Grasbij	7
	4 <i>Andrena haemorrhoa</i> (Fabricius, 1781)	Roodgatje	6
	5 <i>Andrena nigroaenea</i> (Kirby, 1802)	Zwartbronzen zandbij	1
	6 <i>Andrena ventralis</i> Imhoff, 1832	Roodbuikje	1
	7 <i>Apis mellifera</i> Linnaeus, 1758	Honingbij	1
	8 <i>Bombus campestris</i> (Panzer, 1801)	Gewone koekoekshommel	1
	9 <i>Bombus hypnorum</i> (Linnaeus, 1758)	Boomhommel	1
	10 <i>Bombus magnus</i> Vogt, 1911	Grote veldhommel	1
	11 <i>Bombus pascuorum</i> (Scopoli, 1793)	Akkerhommel	8
	12 <i>Bombus pratorum</i> (Linnaeus, 1761)	Weidehommel	1
	13 <i>Bombus terrestris</i> (Linnaeus, 1758)	Aardhommel	2
	14 <i>Bombus vestalis</i> (Geoffroy, 1785)	Grote koekoekshommel	1
	15 <i>Nomada rufipes</i> Fabricius, 1793	Heidewespbij	1
	16 <i>Nomada zonata</i> Panzer, 1798	Variabele wespbij	1
	17 <i>Hylaeus communis</i> Nylander, 1852	Gewone maskerbij	1
	18 <i>Lasioglossum sexnotatum</i> (Kirby, 1802)	Zesvlekkige groefbij	2
	19 <i>Megachile centuncularis</i> (Linnaeus, 1758)	Tuinbladsnijder	1
	20 <i>Dasypoda hirtipes</i> (Fabricius, 1793)	Pluimvoetbij	1
	21 <i>Melitta leporina</i> (Panzer, 1799)	Klaverdikpoot	1
Crabronidae (Graafwespen)	22 <i>Cerceris rybyensis</i> (Linnaeus, 1771)	Groefbijendoder	1
	23 <i>Lestica clypeata</i> (Schreber, 1759)	Kameelhalswesp	1
	24 <i>Mellinus arvensis</i> (Linnaeus, 1758)	Gewone vliegendoder	1
	25 <i>Oxybelus bipunctatus</i> Olivier, 1812		2
	26 <i>Philanthus triangulum</i> (Fabricius, 1775)	Bijenwolf	1

Formicidae (Mieren)	27	<i>Formica fusca</i> Linnaeus, 1758	Grauwzwarte renmier	2
	28	<i>Lasius brunneus</i> (Latreille, 1798)	Boommier	4
	29	<i>Lasius flavus</i> (Fabricius, 1782)	Gele weidemier	1
	30	<i>Lasius niger</i> (Linnaeus, 1758)	Wegmier	1
	31	<i>Lasius platythorax</i> Seifert, 1991	Humusmier	1
	32	<i>Myrmica rubra</i> (Linnaeus, 1758)	Gewone steekmier	7
	33	<i>Myrmica ruginodis</i> Nylander, 1846	Bossteekmier	3
	34	<i>Myrmica scabrinodis</i> Nylander, 1846	Moerassteekmier	1
	35	<i>Stenamma debile</i> (Förster, 1850)	Gewone drentelmier	3
	36	<i>Temnothorax nylanderi</i> (Förster, 1850)	Bosslankmier	4
Tiphiidae (Keverdoders)	37	<i>Tiphia femorata</i> Fabricius, 1775	Gewone keverdoder	1
Vespidae (Plooi vleugelwespen)	38	<i>Ancistrocerus trifasciatus</i> (Müller, 1776)		1
	39	<i>Dolichovespula media</i> (Retzius, 1783)	Middelste wesp	1
	40	<i>Polistes biglumis</i> (Linnaeus, 1758)	Bergveldwesp	1
	41	<i>Polistes nimpha</i>	Groefkopveldwesp	1
	42	<i>Vespa crabro</i> Linnaeus, 1758	Europese hoornaar	4
	43	<i>Vespula germanica</i> (Fabricius, 1793)	Duitse wesp	2
	44	<i>Vespula vulgaris</i> (Linnaeus, 1758)	Gewone wesp	2
	45	<i>Biorhiza pallida</i> (Olivier, 1791)	Aardappelgalwesp	1
Cynipidae - Galwespen	46	<i>Cynips quercusfolii</i> Linnaeus, 1758	Galappelwesp	1
Ichneumonidae (Gewone Sluipwespen)	47	<i>Agrothereutes abbreviatus</i> (Fabricius, 1794)		1
	48	<i>Enicospilus ramidulus</i> (Linnaeus, 1758)		1
	49	<i>Exetastes illusor</i> Gravenhorst, 1829		1
	50	<i>Gelis melanocephalus</i> (Schrank, 1781)		2
	51	<i>Gelis spurius</i> (Förster, 1850)		1
	52	<i>Hepiopelmus melanogaster</i> (Gmelin, 1790)		1
	53	<i>Leptocampoplex punctulatus</i> (Ratzeburg, 1848)		1
	54	<i>Oronotus binotatus</i> (Gravenhorst, 1829)		1
	55	<i>Stenichneumon culpator</i> (Schrank, 1802)		1
	56	<i>Thaumatogelis audax</i> (Olivier, 1792)		1
Cimbicidae (Knotssprietbladwespen)	57	<i>Abia nitens</i> (Linnaeus, 1767)		2
Tenthredinidae (Echte Bladwespen)	58	<i>Athalia rosae</i> (Linnaeus, 1758)	Knollenbladwesp	2
	59	<i>Pontania proxima</i> (Serville, 1823)	Blaasgalbladwesp	2
	60	<i>Selandria serva</i> (Fabricius, 1793)		1

Foto's van een aantal waargenomen Vliesvleugeligen

Groefkopveldwesp - *Polistes nimpha*

Gewone wesp - *Vespula vulgaris*

Europese hoornaar - *Vespa crabro* Foto: AD

Heidewespbij - *Nomada rufipes*

Akkerhommel - *Bombus pascuorum*

Boomhommel - *Bombus hypnorum*

Bijenwolf - *Philanthus triangulumosa*

Gewone vliendoder - *Mellinus arvensis*

Grauwzwarte renmier - *Formica fusca*

Gewone steekmier - *Myrmica rubra*

Roodharige wespbij - *Nomada lathburiana*

Grijze zandbij - *Andrena vaga*

Pluimvoetbij - *Dasypoda hirtipes*

Grasbij - *Andrena flavipes*

Kruiskruidzandbij - *Andrena denticulata*

Exetastes illusor (een Sluipwesp)

Thaumatogelis audax (een Sluipwesp)

Oronotus binotatus (een Sluipwesp) - Foto: BF

Hemiptera (Snavelinsecten)

John Cox

We hebben onderstaande 80 soorten kunnen determineren.

Tabel 8: De waargenomen Hemiptera (Snavelinsecten), ingedeeld naar familie			
Familie	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Aantal
Aphrophoridae (Schuimcicaden)	1 Aphrophora salicina (Goeze, 1778)		2
Cercopidae (Bloedcicaden)	2 Cercopis vulnerata Rossi, 1807	Bloedcicade	1
CCicadellidae (Dwergcicaden of Bladspringers)	3 Aphrodes makarovi Zachvatkin, 1948		1
	4 Cicadella viridis (Linnaeus, 1758)	Groene rietcicade	8
	5 Ledra aurita (Linnaeus, 1758)	Oorcicade	1
Cixiidae (Glasvleugelcicaden)	6 Cixius distinguendus Kirschbaum, 1868		1
Delphacidae (Sporcicaden)	7 Delphacodes venosus (Germar, 1830)		1
	8 Euides basilinea (Germar, 1821)		2
Acanthosomatidae (Kielwantsen)	9 Elasmotethus interstinctus (Linnaeus, 1758)	Berkenkielwants	1
Anthocoridae (Bloemwantsen)	10 Anthocoris nemoralis (Fabricius, 1794)		2
	11 Anthocoris nemorum (Linnaeus, 1761)	Gewone bloemwants	3
Berytidae (Steltwantsen)	12 Neides tipularius (Linnaeus, 1758)		2
Coreidae (Randwantsen)	13 Coreus marginatus (Linnaeus, 1758)	Zuringrandwants	13
Cydnidae (Graafwantsen)	14 Tritomegas bicolor (Linnaeus, 1758)	Dovenetelgraafwants	2
Hydrometridae (Vijverlopers)	15 Hydrometra stagnorum (Linnaeus, 1758)		1
Lygaeidae (Bodemwantsen)	16 Cymus melanocephalus Fieber, 1861		1
	17 Drymus brunneus (Sahlberg, 1848)		2
	18 Drymus ryeii Douglas & Scott, 1865		1
	19 Eremocoris podagricus (Fabricius, 1775)		1
	20 Peritrechus nubilus (Fallén, 1807)		1
	21 Rhyparochromus vulgaris (Schilling, 1829)		2
	22 Scolopostethus affinis (Schilling, 1829)		2
	23 Scolopostethus thomsoni Reuter, 1875		3
	24 Taphropeltus contractus (Herrich-Schaeffer, 1835)		1
	25 Adelphocoris lineolatus (Goeze, 1778)		1
	26 Amblytulus nasutus (Kirschbaum, 1856)		1
	27 Campyloneura virgula (Herrich-Schaeffer, 1835)		1
	28 Capsus ater (Linnaeus, 1758)	Zwarte capsus	1
	29 Closterotomus fulvomaculatus (De Geer, 1773)		3
	30 Closterotomus norwegicus (Gmelin, 1790)		5
Miridae (Blindwantsen)	31 Deraeocoris lutescens (Schilling, 1837)		1
	32 Deraeocoris ruber (Linnaeus, 1758)		4
	33 Europiella artemisiae (Becker, 1864)		1
	34 Harpocera thoracica (Fallén, 1807)		1
	35 Heterotoma planicornis (Pallas, 1772)	Breedsprietwants	1
	36 Leptopterna dolabrata (Linnaeus, 1758)		4
	37 Liocoris tripustulatus (Fabricius, 1781)	Brandnetelprachtwants	6
	38 Lygocoris pabulinus (Linnaeus, 1761)	Groene appelwants	1
	39 Lygus pratensis (Linnaeus, 1758)		13
	40 Lygus rugulipennis Poppius, 1911	Behaarde wants	7
	41 Megalocoleus tanacetii (Fallén, 1807)		1

	42	<i>Notostira elongata</i> (Geoffroy, 1785)		11
	43	<i>Orthops campestris</i> (Linnaeus, 1758)	Peenzaadwants	1
	44	<i>Pantilius tunicatus</i> (Fabricius, 1781)		2
	45	<i>Phylus coryli</i> (Linnaeus, 1758)		1
	46	<i>Phylus melanocephalus</i> (Linnaeus, 1767)		1
	47	<i>Phytocoris varipes</i> Boheman, 1852		3
Miridae (Blindwantsen)	48	<i>Plagiognathus arbustorum</i> (Fabricius, 1794)		6
	49	<i>Plagiognathus fulvipennis</i> (Kirschbaum, 1856)		1
	50	<i>Psallus ambiguus</i> (Fallén, 1807)		1
	51	<i>Rhabdomiris striatellus</i> (Fabricius, 1794)		2
	52	<i>Stenodema calcarata</i> (Fallén, 1807)		3
	53	<i>Stenodema laevigata</i> (Linnaeus, 1758)		4
	54	<i>Stenotus binotatus</i> (Fabricius, 1794)		4
	55	<i>Teratocoris antennatus</i> (Boheman, 1852)		1
	56	<i>Trigonotylus caelestialium</i> (Kirkaldy, 1902)		1
	57	<i>Himacerus apterus</i> (Fabricius, 1798)		2
Nabidae (Sikkelwantsen)	58	<i>Himacerus mirmicoides</i> (Costa, 1834)	Miersikkelwants	11
	59	<i>Nabis pseudoferus</i> Remane, 1949		1
	60	<i>Nabis rugosus</i> (Linnaeus, 1758)		2
	61	<i>Aelia acuminata</i> (Linnaeus, 1758)	Mijterschildwants	5
	62	<i>Carpocoris purpureipennis</i> (De Geer, 1773)	Knoopkruidschildwants	1
	63	<i>Dolycoris baccarum</i> (Linnaeus, 1758)	Bessenschildwants	4
Pentatomidae (Schildwantsen)	64	<i>Eurydema oleracea</i> (Linnaeus, 1758)	Koolschildwants	7
	65	<i>Palomena prasina</i> (Linnaeus, 1761)	Groene schildwants	2
	66	<i>Piezodorus lituratus</i> (Fabricius, 1794)	Bremschildwants	1
	67	<i>Rhaphigaster nebulosa</i> (Poda, 1761)	Grauwe schildwants	1
	68	<i>Zicrona caerulea</i> (Linnaeus, 1758)	Blauwe schildwants	3
Pyrrhocoridae (Vuurwantsen)	69	<i>Pyrrhocoris apterus</i> (Linnaeus, 1758)	Vuurwants	1
	70	<i>Corizus hyoscyami</i> (Linnaeus, 1758)	Kaneelglasvleugelwants	1
	71	<i>Rhopalus parumpunctatus</i> Schilling, 1829	Bruinrode glasvleugelwants	2
Rhopalidae (Glasvleugelwantsen)	72	<i>Rhopalus subrufus</i> (Gmelin, 1790)	Geblokte glasvleugelwants	2
	73	<i>Stictopleurus abutilon</i> (Rossi, 1790)	Brilglasvleugelwants	2
	74	<i>Stictopleurus punctatonervosus</i> (Goeze, 1778)	Grijze glasvleugelwants	2
Saldidae (Oeverwantsen)	75	<i>Chartoscirta cincta</i> (Herrich-Schaeffer, 1841)		1
Scutelleridae (Pantserwantsen)	76	<i>Eurygaster testudinaria</i> (Geoffroy, 1785)	Gewone pantserwants	2
Tingidae (Netwantsen)	77	<i>Tingis ampliata</i> (Herrich-Schaeffer, 1838)		1
	78	<i>Anoecia corni</i> (Fabricius, 1775)	Kornoeljeluis	2
Aphididae (Bladluizen)	79	<i>Tuberolachnus salignus</i> (Gmelin, 1790)	Dromedarisluis	2
Triozidae (Bladvlooien)	80	<i>Trioza urticae</i> (Linnaeus, 1758)	Brandnetelvro	1

Foto's van een aantal waargenomen Hemiptera (Snavelinsecten)

Voorjaarseikenblindwants
Harpocera thoracica

Vierpuntsierblindwants
Adelphocoris quadripunctatus

Knoopkruidschildwants -
Carpocoris purpureipennis Foto: BF

Koolschildwants - *Eurydema oleracea*

Slanke diksprietblindwants (nimf)
Heterotoma planicornis

Loofboomschorswants - *Aradus depressus*

Vuurwants - *Pyrrhocoris apterus*

Bloedcicade - *Cercopis vulnerata*

Roodpootschildwants - *Pentatoma rufipes*

Kaneelglasvleugelwants - *Corizus hyoscyami*

Akkerdistelnetwants - *Tingis ampliata*

Cixius distinguendus (een Glasvleugelcicade)

Groene rietcicade - *Cicadella viridis*

Vlekpoot - *Callicorixa praeusta*
(een Duikerwants)

Dromedarisluis - *Tuberolachnus salignus*

Gewone vijverloper - *Hydrometra stagnorum*
(een oppervlaktewants)

Odonata (Libellen)

John Cox

We hebben slechts zeven libellensoorten gevonden. Wel is een daarvan - de Gaffelwaterjuffer - zeldzaam.

Tabel 9: De waargenomen Odonata (Libellen en Juffers), ingedeeld naar familie

Familie		Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Aantal
Coenagrionidae (Waterjuffers)	1	Coenagrion puella (Linnaeus, 1758)	Azuurwaterjuffer	1
	2	Coenagrion scitulum (Rambur, 1842)	Gaffelwaterjuffer (zeldzaam)	1
Lestidae (Pantserjuffers)	3	Chalcolestes viridis (Van der Linden, 1825)	Houtpantserjuffer	3
	4	Lestes sponsa (Hansemann, 1823)	Gewone pantserjuffer	1
	5	Lestes virens (Charpentier, 1825)	Tengere pantserjuffer	3
Libellulidae (Korenbouten)	6	Sympetrum sanguineum (Müller, 1764)	Bloedrode heidelibel	4
	7	Sympetrum striolatum	Bruinrode heidelibel	1

Foto's van een aantal waargenomen Libellen

Houtpantserjuffer - *Chalcolestes viridis*

Bruinrode heidelibel - *Sympetrum striolatum*

Bloedrode heidelibel - *Sympetrum Sanguineum*

Tengere pantserjuffer - *Lestes virens*

Gaffelwaterjuffer - *Coenagrion scitulum*
(zeldzaam)

Azuurwaterjuffer - *Coenagrion puella*

Overige Arthropoda (Geleedpotigen)

Piet Tutelaers

Met behulp van ObsIdentify konden we drie opvallende mijten determineren. De nimfen van de Rietloopmijt tasten de jonge stengels van Riet aan waardoor deze uitgroeien tot een typische, herkenbare vorm.

De hooiwagen *Nemastoma bimaculatum* wordt door *waarneming.nl* als zeldzaam beschouwd en is herkenbaar aan zijn opvallende zwart-witte tekening. De Pseudoscorpioen *Neobisium carcinoides* is zeer algemeen en kan overal gevonden worden in de strooisellaag. We vonden in het bos bij het bankje ter nagedachtenis aan natuurbeschermer Kees Menken een andere soort pseudoscorpioen die in Nederland nog weinig is verzameld: *Chthonius orthodactylus*

Bij de Pissebedden hebben we de Gewone oprolpissebed *Armadillidium vulgare* gevonden tijdens het strooiselonderzoek.

En bij de sprinkhanen was de Moerassprinkhaan *Stethophymagrossum* de meest opvallende en de Veldkrekel *Gryllus campestris* de meest interessante krekel. We vonden twee soorten Schorpioenvliegen die vreemd genoeg niet tot de Diptera behoren maar als *Mecoptera* een aparte orde vormen. Die wetenschappelijke naam betekent letterlijk vertaald lange vleugels (*meco-ptera*). In Europa komen ongeveer 30 soorten voor, waarvan circa acht in de Benelux (Wikipedia).

We vinggen zes verschillende soorten Kokerjuffers, en tijdens het strooiselonderzoek kwamen we zes Duizendpoten en negen Miljoenpoten tegen, maar geen zeldzame soorten.

Tabel 10 - Overige Geleedpotigen

Familie	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Aantal
Klasse Arachnida (Spinachtigen)			
Orde Trombidiformes (Mijten)			
Anystidae	1 Anystis baccarum (Linnaeus, 1758)		1
Eriophyidae	2 Aculus craspedobius (Nalepa, 1925)	Grauwe wilgbladrandmijt	1
Hydryphantidae	3 Euthyas truncata (Neuman, 1875)		1
Tarsonemidae (Loopmijten)	4 Steneotarsonemus phragmitidis (Von Schlechtendal, 1898)	Rietloopmijt	1
Orde Ixodida (Teken)			
Ixodidae (Schildteken)	5 Ixodes ricinus (Linnaeus, 1758)	Schapenteek	1
Orde Opiliones (Hooiwagens)			
Nemastomatidae	6 Nemastoma bimaculatum (Fabricius, 1775)		2
Phalangiidae	7 Dicranopalpus ramosus (Simon, 1909)		4
	8 Opilio canestrinii (Thorel, 1876)		5
	9 Paroligolophus agrestis (Meade, 1855)		1
	10 Phalangium opilio Linnaeus, 1758		2
	11 Rilaena triangularis (Herbst, 1799)		3
Orde Pseudoscorpiones Opiliones (Pseudoscorpioenen)			
Chthoniidae	12 Chthonius orthodactylus (Leach, 1817)		1
Neobisiidae	13 Neobisium carcinoides (Hermann, 1804)	Mosschorpioentje	2
Klasse Entognatha			
Orde Collembola (Springstaarten)			
Dicyrtomidae	14 Dicyrtoma fusca (Lubbock, 1873)		1

Entomobridae	15	Orchesella cincta (Linnaeus, 1758)	3
	16	Orchesella villosa (Geoffroy, 1762)	1
Tomoceridae	17	Tomocerus vulgaris (Tullberg, 1871)	1
Klasse Insecta (Insecten)			
Orde Blattodea - Kakkerlakken en Termieten			
Ectobiidae (Boskakkerlakken)	18	Ectobius pallidus (Olivier, 1789)	Bleke kakkerlak 1
Orde Dermaptera - Oorwormen			
Forficulidae	19	Forficula auricularia Linnaeus, 1758	Gewone oorworm 2
Orde Mecoptera - Schorpioenvliegen			
Panorpidae	20	Panorpa communis Linnaeus, 1758	Gewone schorpioenvlieg 1
	21	Panorpa germanica Linnaeus, 1758	Duitse schorpioenvlieg 1
Orde Neuroptera - Gaasvliegen			
Chrysopidae	22	Chrysoperla carnea (Stephens, 1836)	Goudoogje 5
Orde Orthoptera - Rechtleugeligen (Sprinkhanen en Krekels)			
Acrididae - Echte veldsprinkhanen	23	Chorthippus biguttulus (Linnaeus, 1758)	Ratelaar 1
	24	Chorthippus brunneus (Thunberg, 1815)	Bruine sprinkhaan 1
	25	Pseudochorthippus parallelus (Zetterstedt, 1821)	Krasser 4
	26	Stethophyma grossum (Linnaeus, 1758)	Moerassprinkhaan 1
Tetrigidae - Doornsprinkhanen	27	Tetrix subulata (Linnaeus, 1758)	Zeggedoorntje 2
Gryllidae - Krekels	28	Gryllus campestris	Veldkrekkel 1
Tettigoniidae - Sabelsprinkhanen	29	Conocephalus fuscus (Fabricius, 1793)	Zuidelijk spitskopje 2
	30	Leptophyes punctatissima (Bosc d'Antic, 1792)	Struiksprinkhaan 2
	31	Meconema thalassinum (De Geer, 1773)	Boomsprinkhaan 2
	32	Roeseliana roeselii (Hagenbach, 1872)	Greppelsprinkhaan 2
	33	Tettigonia viridissima (Linnaeus, 1758)	Grote groene sabelsprinkhaan 2
Orde Psocodea - Stofluizen en Echte luizen			
Ectopsocidae	34	Ectopsocus briggsi McLachlan, 1899	2
Mesopsocidae	35	Mesopsocus immunis (Stephens, 1836)	1
Stenopsocidae	36	Graphopsocus cruciatus (Linnaeus, 1768)	1
	37	Stenopsocus immaculatus (Stephens, 1836)	2
Orde Trichoptera - Schietmotten			
Leptoceridae	38	Mystacides longicornis (Linnaeus, 1758)	1
Limnephilidae	39	Enoicyla pusilla (Burmeister, 1839)	1
	40	Limnephilus flavicornis (Fabricius, 1787)	2
	41	Limnephilus griseus (Linnaeus, 1758)	2
	42	Limnephilus lunatus Curtis, 1834	1
	43	Limnephilus marmoratus Curtis, 1834	1
	44	Limnephilus stigma Curtis, 1834	1
Phryganeidae	45	Agrypnia varia (Fabricius, 1793)	Gewone stippelschietmot 1
Polycentropodidae	46	Holocentropus picicornis (Stephens, 1836)	2
Psychomyiidae	47	Tinodes waeneri (Linnaeus, 1758)	2
Klasse Malacostraca (Echte kreeftachtigen)			
Orde Isopoda (Pissebedden)			
Armadillidiidae	48	Armadillidium vulgare (Latreille, 1804)	Gewone oprolpissebed 1
Ligiidae	49	Ligidium hypnorum (Cuvier, 1792)	Buispissebed 1
Oniscidae	50	Oniscus asellus	Kelderpissebed 6

Philosciidae	51	<i>Philoscia muscorum</i>	Mospissebed	10
Porcellionidae	52	<i>Porcellio scaber</i>	Ruwe pissebed	4
Klasse Chilopoda (Duizendpoten)				
Orde Geophilomorpha (Grondduizendpoten)				
Geophilidae	53	<i>Geophilus flavus</i> (De Geer, 1778)	Gele aardkruiper	2
Orde Lithobiomorpha (Steenlopers)				
Lithobiidae (Gewone duizendpoten)	54	<i>Lithobius forficatus</i> (Linnaeus, 1758)	Gewone steenloper	2
	55	<i>Lithobius macilentus</i> Koch, 1862	Glanzende steenloper	2
	56	<i>Lithobius melanops</i> Newport, 1845	Huissteenloper	1
	57	<i>Lithobius microps</i> Meinert, 1868	Dwergsteenloper	4
Orde Scolopendromorpha (Bladkruipers)				
Cryptopidae	58	<i>Cryptops hortensis</i> (Donovan, 1810)	Tuinbladkruiper	4
Klasse Diplopoda (Miljoenpoten)				
Orde Chordeumatida (Dikwangmiljoenpoten)				
Craspedosomatidae	59	<i>Craspedosoma rawlini</i> (Leach, 1814)	Vlekribbel	2
Orde Julida (Slangenmiljoenpoten)				
Blaniulidae	60	<i>Blaniulus guttulatus</i> (Fabricius, 1798)	Roodstip	2
	61	<i>Choneiulus palmatus</i> (Némec, 1895)	Zwartstip	2
	62	<i>Proteroiulus fuscus</i> (Am Stein, 1857)	Bruinstipje	1
Julidae (Echte miljoenpoten)	63	<i>Allajulus nitidus</i> (Verhoeff, 1891)	Knikstaartje	3
	64	<i>Cylindroiulus punctatus</i> (Leach, 1815)	Knotskronkel	6
	65	<i>Julus scandinavicus</i> Latzel, 1884	Grote knotspoot	5
Orde Polydesmida - Platrugmiljoenpoten				
Polydesmidae (Platruggen)	66	<i>Brachydesmus superus</i> Latzel, 1884	Kleine platrug	4
	67	<i>Polydesmus angustus</i> Latzel, 1884	Grote platrug	4

Foto's van een aantal waargenomen overige Arthropoda (Geleedpotigen)

Anytis baccharum (Een Mijt)

Schapenteek - *Ixodes ricinus*

Rode hooiwagen - *Opilio canestrinii*

Strekpoot - *Dicranopalpus ramosus*

Voorjaarshooiwagen - *Rilaena triangularis*

Mosschorpioentje - *Neobisium carcinoides*

Orchesella cincta (een relatief grote Springstaart)

Tomocerus vulgaris (een Springstaart)

Dicyrtoma fusca (een Springstaart)

Bleke kakkerlak - *Ectobius pallidus*

Gewone oorworm - *Forficula auricularia*

Gewone schorpioenvlieg - *Panorpa communis*

Goudoogje - *Chrysoperla carnea s.l.*

Goudoogje (larve) - *Chrysoperla carnea s.l.*

Greppelsprinkhaan - *Roeseliana roeselii*

Krasser - *Pseodochorthippus parallelus*

Moerassprinkhaan - *Stetophyma grossum*

Ratelaar - *Chorthippus biguttulus*

Zuidelijk spitskopje - *Conocephalus fuscus*

Zwart wekkertje - *Omocetus rufipes*

Boomsprinkhaan - *Meconema thalassinum*

Grote groene sabelsprinkhaan
Tettigonia viridissima

Stenopsocus immaculatus (een stofluis)

Gewone stippelschietmot - *Agrypnia varia*
Foto: BF

Landkokerjuffer - *Enoycila pusilla*
(larve van een Schietmot)

Kelderpissebed - *Oniscus asellus*

Mospissebed - *Philoscia muscorum*

Gele aardkruiper - *Geophilis flavus*
(een Duizendpoot)

Dwergsteenloper - *Lithobius microps*
(een Duizendpoot)

Vlekribbel - *Craspedosoma rawlinsii*
(een Miljoenpoot)

Roodstip - *Blaniulus guttulatus*
(een Miljoenpoot)

Knotskronkel - *Cylindroiulus punctatus*
(een Miljoenpoot)

Grote knotspoot - *Julus scandinavus*
(een Miljoenpoot)

Grote platrug - *Polydesmus angustus*
(een Miljoenpoot)

Literatuur

Voor de determinatie hebben we, naast de hieronder genoemde literatuur, gebruik gemaakt van *ObsIdentify* (Android smartphone) en *iObs* (Apple iPhone). Beide apps zijn gratis beschikbaar via de website van waarneming.nl.

Voor de wetenschappelijke en Nederlandse namen gebruikten we “Klasse”, een computerprogramma voor het beheer van entomologische waarnemingen, en het Nederlandse Soortenregister (www.nederlandsesoorten.nl).

Gijzenrooi

JEAN COENEN 1987: *Alles wat hier leeft, spint, twernt of weeft: geschiedenis van Geldrop en Zesgehuchten*, Rabobank, 344pp.

Hymenoptera (Vliesvleugeligen)

BOER, PETER 2015: *Mieren van de Benelux*, Stichting Jeugdbondsuitgeverij.

BOVEN, J.K.A. VAN & A.A. MABELIS 1986. *De mierenfauna van de Benelux (Hymenoptera: Formicidae)*. Nummer 173 in Wetenschappelijke Mededelingen. KNNV, Utrecht.

DIJK, VAN, J.M.A., 2024. *Europese Hoornaar Exploiteert Akkerdistelsappen Systematisch (Hymenoptera: Vespidae)*, Entomologische Berichten 84 (5): 205.

FALK, STEVEN 2015: *Veldgids Bijen voor Nederland en Vlaanderen*, met illustraties door Richard Lewington, Kosmos Uitgevers, Utrecht.

LOON, ANDRÉ VAN e.a. 2004: *De wespen en mieren van Nederland (Hymenoptera, Aculeata)*, Nederlandse Fauna deel 6, EIS Nederland.

PEETERS, T.M.J. & M. REEMER 2003. *Bedreigde en verdwenen bijen in Nederland (Apidae s.l.)*. Basisrapport met voorstel voor de Rode Lijst. EIS-Nederland, Leiden.

PEETERS, THEO e.a. 2004: *De wespen en mieren van Nederland (Hymenoptera, Aculeata)*, Nederlandse Fauna deel 6, EIS Nederland.

REEMER, MENNO 2018. *Basisrapport voor de rode lijst bijen*, Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, EIS Kenniscentrum Insecten, Rapport EIS2018-06, Leiden.

SEIFERT, B. 2007. *Die Ameisen Mittel- und Nordeuropas*. Lutra -Verlags- und vertriebsgesellschaft.

WALKER F.A., 1901, Hornets: British and foreign - Journal of the transactions of the Victorian Institute Vol. 33.

WITT, ROLF 2009: *Wespen*, 2de druk, Vademecum-Verlag, Oldenburg.

Araneae (Spinnen)

HASSELT, A. W. M. VAN (1885B). *Catalogus araneorum hucusque in hollandiâ inventarum*. *Tijdschrift voor entomologie* 28: 113-188.

NENTWIG, W. & A. HÄNGGI & C. KROPF & T. BLICK, 2009. *Spinnen Mitteleuropas / Central European Spiders*. An internet identification key - araneae.nmbe.ch.

ROBERTS, M.J. 1993. *The Spiders of Great Britain and Ireland: Compact Edition*, Harley Books, Colchester.

ROBERTS, M.J. 1998. *Tirion SpinnenGids*, vertaald en bewerkt door Aart Noordam, Tirion, Baarn.

TUTELAERS, P. 2009. *Spider distribution maps for the Netherlands*, www.tuite.nl/iwg/Araneae/SpiNetherlands.

Coleoptera (Kevers)

KUHNT, P. 1913. *Illustrierte Bestimmungs-Tabellen der Käfer Deutschlands*, Stuttgart.

MUILWIJK, JAN & RON FELIX & WOUTER DEKONINCK & ORTWIN BLEICH 2015: *De loopkevers van Nederland en België (Carabidae)*, Entomologische tabellen (9).

RHEINHEIMER, JOACHIM & MICHAEL HASSLER 2013: *Die Rüsselkäfer Baden-Württembergs*, Naturschutz-Spectrum-Themen 99.

TURIN, H. 2000. *De Nederlandse Loopkevers verspreiding en oecologie (Coleoptera: Carabidae)*, Nederlandse Fauna 3, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

VORST, OSCAR 2009: *De Nederlandse prachtkevers (Buprestidae)*, Entomologische tabellen (4).

VORST, OSCAR E.A. 2010: *Catalogus van de Nederlandse kevers*, Nederlandse Entomologische Vereniging, Amsterdam.

WINKELMAN, JAAP 2013: *De Nederlandse goudhaantjes (Chrysomelidae: Chrysomelinae)*, Entomologische tabellen (7).

ZEEGERS, THEO & THEODOOR HEIJERMAN 2010: *De Nederlandse boktorren* (Cerambycidae), Entomologische Tabellen (2).

Diptera (Vliegen en Muggen)

BEUK, PAUL 2000: *De nieuwe lijst van Nederlandse Diptera*, De vliegenmepper, Contactorgaan van de sectie Diptera van de NEV, Jrg 9 Nr 2.

BOT, SANDER & FRANK VAN DE MEUTTER 2019: *Veldgids zweefvliegen*, KNNV uitgeverij.

BROEK, REINOUD VAN DEN & ANDRÉ SCHUITEN 2017: *Veldgids voor de roofvliegen van Nederland en België*, Jeugdbondsuitgeverij.

KROESE, BRAM 2010: *De Nederlandse steenvliegen (Plecoptera)*, Entomologische tabellen (1).

SMIT, JOHN T. 2010: *De Nederlandse boorvliegen (Tephritidae)*, Entomologische tabellen (5).

SMIT, JOHN 2017: *Veldtabel wolzwevers van de Benelux*, Jeugdbondsuitgeverij.

ZEEGERS T. & F. VERHEYDE 2019. *Zesde aanvulling op de naamlijst van Nederlandse sluipvliegen* (Diptera: Tachinidae). Nederlandse Faunistische Mededelingen 53.

<https://natuurtijdschriften.nl/pub/1018812/NFM-53-pg-123-134-Zeegers.pdf>

ZOMERDIJK P. 2021. *Het raadsel van de sprinkhaanvlieg*. – Tussen Duin & Dijk (20) 2: 12-14.
<https://natuurtijdschriften.nl/pub/1019796/DUDI2021020002005.pdf>

Hemiptera (Snavelinsecten)

AUKEMA, B. & J.G.M. CUPPEN, N. NIESER, & D. TEMPELMAN 2002. *Verspreidingsatlas Nederlandse wantsen (Hemiptera: Heteroptera)*, Deel I: Dipsochoromorpha, Nepomorpha, Gerromorpha & Leptopodomorpha. European Invertebrate Survey - Nederland.

AUKEMA, B., TH. HEIJERMAN & V.J. KALKMAN 2016. *Veldgids wantsen deel 1*, EIS Kenniscentrum Insecten, Leiden.

Lepidoptera (Vlinders)

KUCHLEIN, J.H. 1993. *De Kleine vlinders: Handboek voor de faunistiek van de Nederlandse Microlepidoptera*, Pudoc, Wageningen: 1-715.

RAZOWSKI, J., 2002. *Tortricidae (Lepidoptera) of Europe*. Volume 1 : Tortricinae and Chlidanthinae, Bratislava: 1-247, plates 1-71, I-XVI.

RAZOWSKI, J. 2003. *Tortricidae (Lepidoptera) of Europe*. Volume 2: Olethreutinae, Bratislava: 1-301, plates 1-95, I-XVIII.

SKINNER, B. 1984. *Colour identification guide to Moths of the British Isles*, Penguin Group, London: 1-267.

SLAMKA, F. 1995. *Die Zünslerfalter (Pyraloidea) Mitteleuropas*.-TASR Bratislava, Slowakei: 1-112.

Odonata (Libellen)

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR LIBELLENSTUDIE, 2002. *De Nederlandse libellen* (Odonata), Nederlandse Fauna 4, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden.

NL.WIKIPEDIA.ORG, 2020: Rode lijsten voor Nederland en België.

Overige Geleedpotigen (O.a.: Duizendpoten, Miljoenpoten, Sprinkhanen en Krekels)

BAKKER, W. & J. BOUWMAN & F. BREKELMANS & E. COLIJN & R. FELIX & M. GRUTTERS & W. KERKHOF & R. KLEUKERS 2015: *De Nederlandse sprinkhanen en krekels* (Orthoptera), Entomologische tabellen deel 8, Supplement bij Nederlandse Faunistische Medelingen, EIS-Nederland.

BERG, MATTY & CHRIS EVENHUIS 2001: *Determinatietabel voor de Nederlandse duizendpoten* (MYRIAPODA: CHILOPODA). Nederlandse Faunistische Mededelingen 15 pp. 41-77.

BERG, MATTY P. & MARTIN SOESBERGEN & DAVID TEMPELMAN & HAY WIJNHOFEN 2008: *Verspreidingsatlas Nederlandse landpissebedden, duizendpoten en miljoenpoten* (Isopoda, Chilopoda, Diplopoda), European Invertebrate Survey – Nederland, Vrije Universiteit – Afdeling Dierecologie.

KLEUKERS R., E. VAN NIEUWERKEN, B. ODÉ, L. WILLEMSE, & W. VAN WINGERDEN 1997. *De sprinkhanen en krekels van Nederland* (Orthoptera). Nationaal Natuurhistorisch Museum, KNNV Uitgeverij, European Invertebrate Survey, Nederland.

KLEUKERS, ROY 2007: *De sprinkhanen van Nederland en België*, Jeugdbondsuitgeverij.

(Blanco)